

”Jos siel on kuuma ja äiti ja isi sanoo et pyydä
meille jäätelöä ni mä osaan pyytää icecream
please”- esikouluikäisten lasten mielipiteitä
englannin kielestä kielenpainotusmenetelmää
käyttävässä päiväkodissa

• •

Jämsä, Leea

Laurea ammattikorkeakoulu
Laurea Tikkurila

”Jos siel on kuuma ja äiti ja isi sanoo et pyydä meille jäätelöä ni mä osaan pyytää icecream please” – esikouluikäisten lasten mielipiteitä englannin kielestä kielenpintausmenetelmää käyttävässä päiväkodissa

Leea Jämsä
Sosiaaliala

Opinnäytetyö
Toukokuu 2010

Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea Tikkurila
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi

Leea Jämsä

”Jos siel on kuuma ja äiti ja isi sanoo et pyydä meille jäätelöä ni mä osaan pyytää icecream please” - esikouluikäisten lasten mielipiteitä englannin kielestä kielenpainotusmenetelmää käyttävässä päiväkodissa

Vuosi 2010 Sivumäärä 37

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää Kids Valley -päiväkodin lasten mielipiteitä päiväkodistaan ja englannin kielestä. Haastattelin tutkimustani varten Kids Valley -päiväkodin esikouluryhmän lapsia. Haastateltavat koostuivat kahdeksasta esikoululaisesta ja kahdesta ”minieskarista” eli ensi vuoden esikoululaisesta. Haastattelin myös Kids Valley -päiväkodin työntekijöitä ja kysyin heidän mielipiteitään englannin opettamisesta.

Tutkimuksen teoreettiset lähtökohdat muodostuvat kielikylvystä ja kielenpainotusmenetelmästä. Kids Valley -päiväkodissa käytetään kielenpainotusmenetelmää. Kielenpainotusmenetelmässä tavoitteena on rikastuttava kaksikielisyys. Kielenpainotusmenetelmän tavoitteet on jaettu kahteen osaan, sanastoon ja rakenteisiin. Opinnäytetyön teoriaosuudessa korostuvat myös vanhempien ja opettajan rooli vieraan kielen oppimisessa. Opinnäytetyö on lapsilähtöinen ja työssä käsitellään myös lapsilähtöisyyden teoriaa.

Opinnäytetyö oli luonteeltaan kvalitatiivinen tutkimus. Aineisto kerättiin haastattelemalla Kids Valley -päiväkodin lapsia ja työntekijöitä. Aineisto analysoitiin teemoittelun ja aineistolähtöisen sisällönanalyysin avulla.

Tutkimustulokseni osoittavat, että Kids Valley-päiväkodin lapset viihtyvät hyvin päiväkodissaan ja heillä on positiivinen suhtautuminen englannin kieleen.

Tutkimuksesta oli hyötyä Kids Valley -päiväkodille, koska päiväkotisi sai palautetta työstään ja lasten mielipiteet englannin kielen opiskelusta tulivat hyvin esille. Lapset kertoivat viihtyvän hyvin päiväkodissa ja kokivat englannin opiskelun mielekkääksi.

Asiasanat: Kielikylpy, kielenpainotusmenetelmä, englanti, lapsilähtöisyys

Leea Jämsä

Preschoolers' opinions of English at a daycare using partial language immersion

Year	2010	Pages	37
------	------	-------	----

The purpose of this thesis was to study children's opinions of Kids Valley daycare and the English language. The preschoolers of Kids Valley daycare were interviewed for the thesis. The interviewees consisted of eight preschoolers and two next year preschoolers. Also, the employees of Kids Valley were interviewed concerning their opinions of teaching English.

The theoretical frame of reference included the concepts of language immersion and partial language immersion. At Kids Valley, partial language immersion is applied. The objective of partial language immersion is bilingualism. The goals of partial language immersion are related to both vocabulary and structures. In addition, in the theory section in this thesis, the role of parents and teachers in foreign language learning was elaborated. Since the thesis is child-oriented, also theory of child-oriented approach is included.

The thesis was a qualitative case study. The research material was collected by interviewing both children and employees of Kids Valley daycare. The research material was analyzed thematically and with material-based content analysis.

The results of this thesis indicate that the children in Kids Valley daycare enjoy their time at daycare and they have a positive attitude towards the English language.

The thesis was useful to Kids Valley daycare because the employees got feedback of their work and also, children's opinions of learning English were made visible. The children told that they enjoy being at their daycare and they experienced learning English as meaningful.

Key words: Language immersion, partial language immersion, English, child-oriented approach

Sisällys

Johdanto.....	7
1 Tutkimuksen toimintaympäristö.....	8
1.1 Kids Valley päiväkoti.....	8
2 Kielikylpy	9
2.1 Ohjeita kielikylpylasten vanhemmille	11
2.2 Kielikylpymenetelmiä	11
2.3 Kielikylpykoulu.....	12
2.4 Kielenpainotusmenetelmä	13
2.5 Vanhempien rooli	17
2.6 Opettajan rooli	18
3 Tutkimuksen tarkoitus	20
3.1 Laadullinen tutkimus	21
3.2 Lapsilähtöisyys.....	22
3.3 Lapsen haastattelu.....	23
4 Haastattelujen analysointi	24
4.1 Mikä sinun nimesi on ja minkä ikäinen olet? Milloin olet tullut päiväkotiin? ..	26
4.2 Viihdytkö päiväkodissa? Mikä on kivointa päiväkodissa? Mikä on tylsintä päiväkodissa?.....	27
4.3 Mitä osaat sanoa englanniksi?	28
4.4 Osaitko englantia ennen kuin tulit päiväkotiin?	28
4.5 Kun leikit päiväkodissa kavereiden kanssa, puhutteko suomea vai englantia? ..	29
4.6 Miltä tuntuu kun aikuiset puhuvat englantia?	29
4.7 Jos et ymmärrä kun aikuiset puhuvat sinulle englantia, mitä teet?	29
4.8 Miltä sinusta tuntuu puhua englantia?	30
4.9 Missä muualla kuulet englantia kuin päiväkodissa?	30
4.10 Missä luulet tarvitsevasi englannin kielen taitoa muualla kuin päiväkodissa? ..	30
4.11 Miksi vanhempasi halusivat sinut englantipainotteiseen päiväkotiin?	31
4.12 Eettisyys	31
5 Vieraskielisyys laajenemassa varhaiskasvatuksessa	33
6 Pohdinta	34
Lähteet	36
Liitteet	38
Liite 1: Haastattelu kysymykset	38
Liite 2: Lupalappu	39

Johdanto

Opinnäytetyöni aiheena ovat lapset ja heidän englannin kielen oppimisensa. Tein opinnäytetyöni hyvinkääläiseen Kids Valley päiväkotiin, joka on englantipainotteinen päiväkotit. Suoritin toisen harjoittelujakson Kids Valleyssa, joten paikka on siten minulle tuttu. Päiväkodin johtaja Mira Slawinski toimii opinnäytetyöni ohjaajana. Kids Valleyssa työskentelee ammattitaitoinen henkilökunta, joka koostuu suomenkielisistä kasvattajista sekä englantia äidinkielenään puhuvasta opettajasta. Lisäksi päiväkodissa vierailee opiskelijoita ja harjoittelijoita.

Tein opinnäytetyötäni varten tutkimuksen siitä, mitä mieltä Kids Valley päiväkodin esikouluikäiset lapset ovat englannin opiskelusta. Esittelen työssäni myös erilaisia menetelmiä, joita Kids Valley päiväkodissa käytetään englannin opettamiseen. Tutkimukseni on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Eskolan ja Suorannan (2003) mukaan laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan pelkistetysti aineistoa, joka on ilmiänselvä tekstiä. Hirsjärvi ym. (1997: 161) kuvaavat, miten laadullisessa tutkimuksessa pyritään löytämään tai paljastamaan tosiasioita, eikä pyritä todentamaan jo olemassa olevia väittämiä. Laadullisella tutkimuksella saa kattavan käsityksen tutkittavasta ilmiöstä.

Käyn työssäni läpi kielikyllyn teoriaa. Kielikylpy on kieltenopetusmenetelmä, joka sai alkunsa Kanadassa 1960-luvulla. Laurenin (1991:26) mukaan tavoitteena kielenpainotusmenetelmässä on rikastuttava kaksikielisyys. Tutkimukseni toimintaympäristö Kids Valley ei ole kielikylpy-päiväkotit, vaan Kids Valleyssa käytetään kielenpainotusmenetelmää. Kielenpainotusmenetelmän avulla pyritään kehittämään sekä lapsen omaa äidinkieltä että vierasta kieltä. Kuten kielikylvyssäkin, myös kielenpainotusmenetelmässä on tavoitteena rikastuttava ja toiminnallinen kaksikielisyys.

Tutkimusta varten haastattelin Kids Valley päiväkodin lapsia ja kysyin heidän mielipiteitään englantipainotteisesta päiväkodista. Toteutan tutkimukseni haastattelemalla Kids Valley päiväkodin esikoululaisia. Kids Valleyssa on esikoululaisia yhdeksän ja tavoitteenani oli haastatella heitä kaikkia, jokaista yksitellen. Olin kysynyt lasten vanhemmilta luvan, että lapsia saa haastatella ja että heidän etunimeään saa käyttää opinnäytetyössäni. Kaikki lasten vanhemmat allekirjoittivat lupalapun, ja antoivat luvan käyttää lapsensa etunimeä opinnäytetyössäni.

Sen lisäksi haastattelin myös Kids Valley päiväkodin johtajaa ja työntekijöitä ja kysyin heidän mielipiteitään englannin kielen opetuksesta, mikä siinä on vaikeaa ja mikä helppoa. Tutkimukseni on kuitenkin lapsilähtöinen ja lapsen näkökulma tulee esiin läpi koko tutkimuksen. Lapsilähtöisyydellä tarkoitetaan sitä, että kasvatustilanteessa pyritään turvaamaan lapsille erityinen asema ja ottamaan huomioon lasten erityisluonne. (Hytönen 2008: 8).

Valitsin tämän aiheen, koska olen kiinnostunut kielistä ja niiden opettamisesta lapsille. Olen myös kiinnostunut kielikylvystä kasvatusmenetelmänä. Haluaisin valmistuttuani työskennellä englanninkielisessä päiväkodissa ja myös siksi tämän aiheen valinta tuntui luontealta. Tutkimus toteutettiin kevään 2010 aikana hyvinkääläisessä Kids Valley päiväkodissa.

1 Tutkimuksen toimintaympäristö

1.1 Kids Valley päiväkot

Kids Valleyssa on sekä esikouluryhmä että pienempien lasten ryhmä, ja molemmissa ryhmissä lapsille opetetaan englannin kieltä. Kids Valley ei ole kuitenkaan kokonaan englanninkielinen päiväkot vaan se on englantipainotteinen päiväkot. Kids Valleyssa on tällä hetkellä yksi englantia äidinkielenään puhuva työntekijä, muut ovat äidinkieleltään suomenkielisiä ja yksi työntekijä on kotoisin Hollannista. Hän puhuu lapsille englantia.

Olen itsekkin käynyt saman päiväkodin esikouluryhmän joten minulla on kokemusta lapsena siitä miten englantia opitaan ja kuinka nopeasti oppiminen tapahtuu. Muistan paljon asioita päiväkodista. Silloin kun itse olin siellä, päiväkodin nimi ei ollut vielä Kids Valley, vaan se oli Englantilainen leikkikoulu. Kävin siellä vain esikoulun, eli olin leikkikoulussa vain puolipäivää. Muistan kuinka harjoittelimme englanniksi erilaisia lauluja, joita sitten lauloimme joulujuhlissa ja muissa juhlissa vanhemmille.

Päiväkodissa oli siihen aikaan monien tavaroiden päällä lappu, jossa luki sekä suomeksi että englanniksi kyseisen tavaran nimi. Esimerkiksi pöydän päällä luki pöytä, a table ja taulun päällä taulu, a board. Tällä tavoin yksittäiset sanat jäivät hyvin mieleen, kun ne näkee kirjoitettuna joka päivä. Harvat lapset kuitenkaan osaavat vielä esikouluikäisenä lukea, mutta kuitenkin kun näkee asian kirjoitettuna, se saattaa jäädä paremmin mieleen ja se helpottaa myös lukemaan oppimista. Vielä nykyäänkin Kids Valleyssa käytetään tätä samaa menetelmää, eli monien tavaroiden päällä on sekä suomen- että englanninkieliset sanat kirjoitettuina. Noin puolet esikoululaisista osaa jo lukea. Kids Valleyssa on tällä hetkellä yhdeksän esikoululaista.

Lapset oppivat parhaiten, kun he ideoivat ja suunnittelevat toimintansa itse, säätelevät itse työskentelyään ja kokevat, että kysymyksessä on heidän oma ”hommansa”. Näin lapset oppivat paremmin luottamaan omaan toimintaansa ja kykyihinsä sen sijaan, että odottavat opettajan ratkaisevan asiat heidän puolestaan. Hyvä oppimisympäristö tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia tutkimiseen ja kokeiluun sekä aktivoi lasta myös luovaan ongelmanratkaisuun. (Hujala 2002: 103).

Kids Valleyssa lasten ajatuksille ja ideoille annetaan tilaa. Suuri osa toiminnasta on kuitenkin aikuisjohtoista. Lummelahden (1995: 114) mukaan päivittäiset toiminnot ovat lapsen oppimisen kannalta monipuolisia tilanteita, varsinkin jos niissä olevia mahdollisuuksia voidaan käyttää hyväksi. Lapsia innostetaan myös itse käyttämään esille tulevia asioita ja käsitteitä. Lisäksi sosiaalisten tilanteiden elämykselliset kokemukset ja mahdollisuudet ovat kasvatuksen ja kehittymisen kannalta korvaamattomia.

Karilan (2006: 175) mukaan lapset oppivat paremmin uusia asioita, mikäli he ovat itse aktiivisia ja käyttävät paljon puhetta vuorovaikutuksessa. Kids Valleyssa lapset ovat hyvin vuorovaikutuksessa sekä muiden lasten että aikuisten kanssa. Kids Valleyssa rohkaistaan lasta puhumaan ja käyttämään myös englannin kieltä.

Kids Valley päiväkodissa on käytössä englannin kielen opetuksen vuosisuunnitelma. Tämä suunnitelma on Kids Valleyn omaa materiaalia. Suunnitelma koostuu kuukausittaisista teemoista ja sanastoista. Teemojen vaikeusaste vaihtelee niin, että isommilla lapsilla on samat aiheet, mutta enemmän materiaalia. Vuosisuunnitelmaa muokataan lapsiryhmän tarpeita kuunnellen ja jotakin osa-aluetta voi painottaa enemmän, jos lapsiryhmä niin vaatii. (Slawinski 2008.)

2 Kielikylpy

Kids Valleyssa käytetään kielenpainotusmenetelmää. Nyt esittelen aluksi kuitenkin kielikylpymenetelmän. Kielikylpymenetelmä on havaittu hyväksi monissa eri päiväkodeissa ympäri Suomen. Vaasan yliopiston mukaan Suomessa oli syksyllä 2009 58 kielikylpylasta eri päiväkodeissa. Peruskoulun luokka-asteilla 1-6 oli 2184 kielikylpyoppilasta ja peruskoulun luokilla 7-9 oli 838 kielikylpyoppilasta. (Vaasan yliopisto 2010).

Kielikylpy (language immersion) on kielenopetusmenetelmä, joka sai alkunsa Kanadassa 1960-luvulla, koska vanhemmat olivat tyytymättömiä perinteiseen kielenopetukseen. Kielikylvyssä tavoitteena on toiminnallinen kaksikielisyys. Tämä tarkoittaa sitä, että lapsi kykenee kielikylpyohjelman jälkeen toimimaan kaikissa arkipäivän tilanteissa kielikylpy- ja äidinkielellään. Kielikylpykieli omaksutaan käytännön kokemuksen kautta käyttämällä kieltä kaikessa toiminnassa samaan tapaan kuin äidinkieli omaksutaan. Kieli ei siis ole pelkkä tavoite vaan se on myös oppimisen väline. (Honey Monsters päiväkotit 2009.)

Kielikylpy ei siis ole pelkästään vieraalla kielellä opiskelua, vaan se on tarkoin tutkittu menetelmä. Varhainen täydellinen kielikylpy on vakiintunut opetusmenetelmä, jolle on tyypillistä tehokas työskentelytapa. Kielikylpy kehittää myös lapsen äidinkieltä monipuolisesti, sillä osa

opetuksesta on suomen kielellä. Kielikylpyä voidaan kutsua kaksikieliseksi kouluksi. (Lauren 1994: 7-8.)

Kielikylpy on saavuttanut suuren suosion kieltenopetusmenetelmänä ja se on levinnyt Kanadasta useisiin eri maihin. Suomessa kielikylpy alkoi 1987 Vaasan yliopiston aloitteesta. Perinteinen menetelmä on saanut rinnalleen erilaisia vaihtoehtoja, joissa erottavina tekijöinä ovat alkamisajankohta ja kielenkäytön määrä. Parhaimpia tuloksia on kuitenkin saavuttanut varhainen täydellinen kielikylpy (Early Total Immersion). (Honey Monsters päiväkoti 2009.)

Varhainen täydellinen kielikylpy aloitetaan Suomessa jo 4-5 -vuotiaana, jolloin lapset hallitsevat jo melko hyvin äidinkieltänsä ja uuden kielen omaksuminen on helpointa sekä tehokkainta. Tämä kieliohjelma alkaa jo päiväkodissa ja jatkuu yläkoulun loppuun saakka. Monet tutkimukset Suomessa ja muissa maissa ovat osoittaneet, että kielikylpy-oppilaiden äidinkieli kehittyy normaalisti ja kielikylpykieli huomattavasti paremmin kuin normaalissa kouluopetuksessa olevien oppilaiden. Koulunkäynti kielikylpymenetelmällä tuo mukanaan muitakin etuja kielitaidon lisäksi. Näitä ovat muun muassa positiivinen asenne vieraiden kielten oppimiseen ja luovuuden käyttö oppimisstrategioiden käytössä. (Honey Monsters päiväkoti 2009.)

Varhaisessa täydellisessä kielikylvyssä päiväkodin koko henkilökunta käyttää johdonmukaisesti vain ja ainoastaan kielikylpykieltä, mutta ymmärtää myös lapsen äidinkieltä. Vanhempia kehoitetaan muistuttamaan 4-vuotiaitaan heidän aloittaessa päiväkodissa, että henkilökunta ymmärtää suomea. Kommunikaatiota täydennetään äänneillä, eleillä ja ilmeillä. Normaalit päiväkodin rutiinit, kuten laulut, lorut, näytelmät, sadunkerronta ja muut käytännön tilanteet luovat luontevan ympäristön lapsen kielenomaksumiselle. Lapsi saa vapaasti käyttää äidinkieltään, mutta häntä kannustetaan vähitellen käyttämään enemmän kielikylpykieltä. Opetus on lapsikeskeistä ja se on täynnä aktiivista toimintaa. Monipuolisia kielenkäyttötilanteita luodaan leikkien, vierailijoiden, retkien ja teemaopetuksen avulla. (Honey Monsters päiväkoti 2009.)

Kielikylpymenetelmää tutkitaan koko ajan, ja sen tutkiminen on keskittynyt pääasiassa Vaasan yliopistoon. Kuitenkin myös muiden korkeakoulujen tutkijat työskentelevät kielikylpyyn ja monikielisyteen liittyvien projektien parissa. (Vaasan yliopisto 2010.)

Kielikylpypäiväkodit voivat olla sekä kunnallisia että yksityisiä päiväkoteja. Lapsia ei valita kielikylpypäiväkotiin taidollisin perustein. Lapsen ei tarvitse osata etukäteen vierasta kieltä. Kielikylpypäiväkodissa työskentelevät opettajat ovat kielikylvyn menetelmiin perehtyneitä ammattilaisia. Opettajat puhuvat lapsille vierasta kieltä, mutta ymmärtävät myös suomea. Opettajat käyttävät paljon ilmeitä ja eleitä apuna ja puhuvat varsinkin kielikylvyn alussa lapsille silmätysten. (Lähde 2002: 28.)

Lähteen (2002:28) mukaan kielikylvyssä kieli ei ole irrallinen tavoite, vaan se on ilmaisun ja konkreettisen toiminnan väline. Kielellä toimitaan ja sitä opitaan. Lapsi omaksuu kielen luon-

tevasti aidoissa kommunikaatio tilanteissa. Yksi kielikylvyn vahvuuksista on se, että menetelmä tukee aktiivisesti myös äidinkieltä. Tutkimustulosten mukaan kielikylpylasten äidinkielen taidot kehittyvät vähintään yhtä hyvin kuin oppilailla, jotka eivät ole kielikylvyssä.

Kielikylpy tarkoittaa pitkää, vuosien mittaista päiväkotij- ja koulutaivalta. Tämä edellyttää lapsen perheeltä halua sitoutua kielikylpyyn. Kielikylpy jatkuu päiväkodin jälkeen suomenkielissä kouluissa kielikylpyluokilla. Aluksi opetus tapahtuu vieraalla kielellä, mutta myöhemmin suomenkielisen aineopetuksen osuus kasvaa. Tarkoituksena on, että oppilas omaksuu eri oppiaineiden tiedot kummallakin kielellä. (Lähde 2002: 28.)

2.1 Ohjeita kielikylpylasten vanhemmille

- Lapselle tulee kertoa, että uudessa päiväkodissa opettajat puhuvat vierasta kieltä, mutta he ymmärtävät myös suomea
- Lapselle on hyvä korostaa, että hän saa puhua vapaasti myös suomea
- Vanhempien tulisi puhua lapselle kielikylvystä myönteiseen sävyyn, mutta vanhemmat eivät saisi liioitella kielikylvyn merkitystä, jotta lapsen odotukset eivät kasva liian suuriksi
- Koska oppiminen on yksilöllistä, vanhempien ei tulisi verrata lapsensa kielellistä kehitystä toisten lasten edistymiseen
- Vanhempien olisi hyvä lukea lapsille paljon suomeksi, sillä on tärkeää, että lapsi kuulee paljon myös äidinkieltään
- On tärkeää, että vanhemmat luottavat lapseensa. Lapsi on oppinut äidinkieltänsä, joten hän oppii myös kielikylpykielen (Lähde 2002: 30.)

2.2 Kielikylpymenetelmiä

Kielikylvyn vuosisuunnitelma koostuu erilaisista keskeisistä teemoista. Teemoja ovat esimerkiksi eri vuodenaajat ja ammatit. Lasten kanssa käsitellään yhdessä kutakin teemaa ja kootaan paljon konkreettista materiaalia kuhunkin teemaan liittyen. Näin teemasta tulee mielenkiintoisempi ja helposti ymmärrettävä. Opettaja käyttää muun muassa kortteja, kuvia ja esineitä apunaan. (Kivistö 1991: 38.)

Toiminta kielikylpyryhmissä on samanlaista kuin muissakin esikouluryhmissä, mutta tehtävät ovat konkreettisempia. Tämä johtuu siitä, että kielikylvyssä on kyse uuden kielen oppimisesta ja tehtävien tulee siksi olla selkeitä. Opettaja puhuu selkeästi ja hitaasti ja välillä opettajan

täytyy selittää sama asia useampaan eri kertaan. Kielikylpylapsilta vaaditaan hyvää keskittymiskykyä. (Kivistö 1991: 38.)

2.3 Kielikylpykoulu

Haastattelin 19-vuotiasta helsinkiläistä tyttöä, joka on käynyt ruotsinkielisen kielikylvyn. Kysyin, miten hän kokee hyötynensä siitä, että oli kielikylpyluokalla. Tyttö kertoo kielikylvyn olleen positiivinen kokemus. Kielikylvyn ansiosta tytölle on jäänyt positiivinen kuva koko ruotsin kielestä ja hänen on ollut myöhemmin helpompi opiskella ruotsia lisää, ilman asenneongelmaa kieltä kohtaan. (Keller 16.4.2010.)

Tyttö kertoo, että heidän kielikylpyluokan opettaja oli erittäin tiukka ja vaati paljon oppilailta. Oppilaat eivät saaneet luokassa puhua ollenkaan suomea, tämä oli yksi tärkeimmistä säännöistä kielikylpyluokalla. Kun luokkaan tuli käymään kuka tahansa aikuinen, oppilaiden piti nousta seisomaan. Tyttö kokee tämän kuitenkin olleen hyvä asia, sillä hän on nykyäänkin koulutyössä tunnollinen ja huolellinen, koska hän oppi mallin jo ala-asteella kielikylpyluokalla ollessaan. (Keller 16.4.2010.)

Kaikki opetus tapahtui ruotsiksi ja oppilaat tekivät paljon ryhmätöitä. Myös itsenäistä opiskelua oli runsaasti. Tyttö kertoo, että heidän piti lukea paljon kirjoja ja tehdä erilaisia esitelmiä. Koneella kirjoitettiin paljon. Tyttö sanoo että kielikylpyluokalla opiskelu oli haastavaa ja ehkä jopa haastavampaa kuin mitä tavallisella luokalla opiskelu olisi ollut. Ala-asteella varsinkin opiskelu oli haastavaa, mutta yläkoulussa jo tuntui helpommalta. (Keller 16.4.2010.)

Tytön äiti halusi tytön saksalaiseen päiväkotiin, mutta siellä ei ollut tilaa, ja tyttö päätyi siksi ruotsalaiseen päiväkotiin, jonka aloitti 3-vuotiaana. Hän ei keksi mitään huonoa sanottavaa kielikylpyluokalla opiskelusta. Tyttö kokee, että ruotsin kielikylpyluokalla opiskelu on auttanut häntä nyt myöhemmin muiden kielten opiskelussa, varsinkin saksan opiskelu on helppoa, koska saksan ja ruotsin kielet ovat niin lähellä toisiaan. (Keller 16.4.2010.)

Bussin ja Mårdin (1999: 12) mukaan menestyksekkäässä kielikylpyopiskelussa oppilaat saavat käyttää myös äidinkieltään luokassa, ainakin aluksi. Myös oppilaan äidinkieltä arvostetaan, vaikka samalla myös kannustetaan oppilasta käyttämään enemmän kielikylpykieltä myös luokahuoneessa kavereiden kanssa kommunikoidessa. Koulun pihalla tai ruokalassa oppilailta ei vaadita kielikylpykielen käyttöä, vaan he voivat halutessaan kommunikoida äidinkielellään. Oppilaiden kouluympäristö on siis kaksikielinen.

Kielikylpyluokassa on monia hyviä ja oppimisen kannalta positiivisia asioita. Kun oppilaat toimivat muulla kuin äidinkielellään, opettaja huomaa helpommin, jos lapset eivät ymmärrä

opettajaa. Oppilaat myös reagoivat kielikylpyopetuksessa nopeammin, jos eivät pysy mukana. Sekä kielikylpyluokassa että kielikylpypäiväkodissa työskennellään leikki- ja työpisteissä, jotka ovat niin sanottuja aktivointikeskuksia. Nämä työpisteet rakennetaan yhdessä oppilaiden kanssa. (Lauren 2000: 21-22.)

2.4 Kielenpainotusmenetelmä

Kids Valley on englantipainotteinen päiväkotikielikeskus, ja englannin kieli onkin suuri osa päivän kulkua. Englanti on näkyvillä päiväkodissa jatkuvasti ja Kids Valleyssa sitä opetetaan erilaisten kielenopetusmenetelmien avulla. Suomesta löytyy kaksi alle kouluikäisille tarkoitettua kielenopetusmenetelmää: kielikylpymenetelmä ja kielenpainotusmenetelmä. Tavoitteena molemmissa on rikastuttava kaksikielisyys. Kielen oppimisen tulee olla vapaaehtoista ja kaikille avointa. Kids Valley päiväkodissa käytetään kielenpainotusmenetelmää.

Vanardin ja Markkasen (1995: 9) mukaan lapselle englannin kieltä opettaessa tavoitteet voidaan jakaa sanastollisiin ja rakenteellisiin tavoitteisiin. Kielen oppimisprosessin mukaan sanastolliset tavoitteet voivat vaihdella opetettavasta lapsiryhmästä riippuen. Kuitenkin lähtökohtana sanastollisille tavoitteille tulisi olla lapsen oma kokemusmaailma käsitteineen. Toisena perusteena tulisi huomioida, että lasten kiinnostus erilaisiin asioihin ja ilmiöihin kasvaa. Sanastoa voi opettajan harkinnan mukaan laajentaa lasten mielenkiinnon ja resurssien mukaan.

Kielen rakenteellisena tavoitteena on että lapsi oppii nimeämään itselleen tuttuja esineitä ja asioita vieraalla kielellä. Lapsen tulisi oppia erilaisia verbejä, prepositioita, adjektiiveja ja fraaseja substantiivien rinnalle. Oppimisen tulisi tapahtua aluksi pelkästään matkimalla ja muistiin tallentamalla. Näin lapsi oppii seuraamaan sanallisia ohjeita myös englannin kielellä ja toimimaan niiden mukaan. Lapsi käyttää passiivista sanavarastoaan, jonka osuus alussa on merkittävä. Opettajan antamat ohjeet ja englanninkieliset luetut kirjat sisältävät paljon merkityksellisiä sanoja. Aluksi lapsi oppii sanojen ja fraasien merkitykset ja osaa toimia niiden mukaan. Pikkuhiljaa lapsi oppii itse käyttämään näitä sanoja ja tällöin kieli muuttuu passiivisesta aktiiviseksi. (Venard & Markkanen, 1995:9).

Vaikka Kids Valleyssa käytetään kielenpainotusmenetelmää, on siellä kuitenkin jotain samaa kuin kielikylpypäiväkodeissakin. Kids Valleyssa lapsen annetaan vapaasti käyttää omaa äidinkieltään, mutta kuitenkin kannustetaan samalla käyttämään myös vierasta kieltä. Jotkut lapsista ovat hieman peloissaan puhuessaan opettajan kanssa, jonka äidinkieli on englanti. Tämä on havaittavissa selvästi, koska monet lapset ovat vielä arkoja käyttämään englantia, vaikka he ymmärtävätkin sitä jo hyvin.

Englannin kielen opettelu ei ole mikään yksinkertainen asia. Kids Valleyssa pyritään käyttämään englantia päivittäin toistuvien hauskojen leikkien ja lorujen avulla, jotta lapset muistaisivat ne helpommin ja jotta ne olisivat osana lapsen arkea ja loisivat sitä kautta lapsille turvallisuuden tunnetta.

Kielenpainotusmenetelmässä on tärkeää, että lapseen pyritään luomaan hyvä kontakti heti ensimmäisestä päiväkotipäivästä lähtien. Lapsi täytyy saada tuntemaan olonsa turvalliseksi, vaikka käytössä onkin äidinkielen lisäksi myös vieras kieli. Lapset oppivat käytännön kautta kaikki kielenopetuspäiväkodin rutiinit käyttäen vierasta kieltä välineenä. Lapset ovat usein yhdessä rohkeampia kuin yksin. Rutiinomaiset tilanteet edesauttavat varhaista kielenymmärtämistä ja tuovat lapsille turvallisuutta. Lapset täydentävät sanojen ja ilmaisujen merkitystä ilmeillä ja eleillä. Lapset käyttävät aluksi vastatessaan luonnollisesti äidinkieltään, mutta alkavat hiljalleen puhua yhä enemmän englantia. (Hiitola 2003.)

Kielipäiväkodissa on tärkeää, että opettaja käyttää johdonmukaisesti vain yhtä kieltä. Kielipäiväkodin opettajan täytyy ymmärtää lasten äidinkieltä. Tavoitteena kielipäiväkodissa on kehittää sekä lapsen äidinkieltä, että vierasta kieltä. Kielipäiväkotiin tarvitaan siis sekä englanninopettaja, että suomenkielinen opettaja. Lapsia kannustetaan määrätietoisesti käyttämään uutta kieltään, mutta he saavat vapaasti käyttää myös äidinkieltään. Lapsen muodostessa lauseita, on hyvä muistaa, että sanoman sisältö on tärkeämpi kuin muoto. Kielipäiväkodissa tulisi hyödyntää ympäristöä monipuolisesti, jotta olisi mahdollista omaksua vierasta kieltä ja kulttuuria. (Hiitola 2003.)

Hiitolan (2003) mukaan lapset oppivat ensin kommunikaation kannalta tärkeimpiä kielellisiä asioita. Lapset oppivat yleensä nopeasti, että kaikille sanoille ei tarvitse olla vastinetta kaikilla kielillä. Tällöin tuloksena on siis aktiivinen kielenkäyttö, ei suora kääntäminen. Esimerkkejä tästä: ”Onko nyt tidy up time?” tai ”Saanko nyt mennä Lemon roomiin?”. Välillä lapsilta saattoi tulla aivan itsenäisiä tuotoksia, kuten: ”I can’t find my blue shirt” tai ”Pekka is teasing”.

Kielenpainotusmenetelmän tavoitteena on kehittää sekä lapsen omaa äidinkieltä että vierasta kieltä. Tavoitteena on myös kehittää lapsen ymmärtämystä vieraista kulttuureista ja luoda positiivista suhtautumista heidän käsityksiinsä eri kulttuurien erilaisista tavoista ja perinteistä. Oppiakseen vieraan kielen on ensin harjoiteltava kuuntelemaan oppimisen taitoja. Lapsen pitää ensin oppia kuuntelemaan mitä sanotaan ja tulkita puhujan tarkoitusperää muodostaakseen vastauksen. Lapsen tulee oppia tunnistamaan nonverbaalista viestintää, eleitä ja ilmeitä, ymmärtää uutta sanastoa, opetella tunnistamaan yksittäisiä sanoja, jotka lopuksi muodostavat lauseen. Hänen tulee myös oppia tunnistamaan äänen painotuksia, rytmiä ja intonaatiota. Lisäksi hänen tulee oppia uuden kielen rakennetta esimerkiksi sanajärjestyksestä sekä vitsejä ja metaforia. (Siraj-Blatchford & Clarke, 2000: 11).

Jotta lapset voivat oppia englantia, tarvitaan monia tilanteita kuulla ja puhua englantia ennen kuin lapselle tulee tutuksi ääntäminen, äänet ja kielen rytmi. He tarvitsevat lukuisan määrän toimintoja, jotka luovat tilaisuuksia harjoitella uusia ääniteitä sekä paljon rohkaisua oppiakseen taitaviksi puhumaan englantia. Riippuen lapsen iästä, jolloin hän aloitti englannin opetteluun, lapset saattavat omata pitkään aksentin puhuessaan. Ääntämistä voi harjoitella muun muassa toistamalla erilaisia loruja opettajien mukana sekä erilaisten riimien ja laulujen avulla. Esimerkiksi niin, että lapset arvaavat lorusta puuttuvan sanan. (Siraj-Blatchford & Clarke. 2000:12).

Kids Valleyssä harjoitellaan paljon erilaisia lauluja ja loruja englannin kielellä. Päivittäin toistuvia lauluja ovat aamupalalaulu, ruokalaulu ja välipalalaulu. Opettaja laulaa aina mukana lasten kanssa, vaikka lapset osaavatkin nämä laulut jo ulkoa, sillä ne toistuvat joka päivä. Kids Valleyssä on esikoululaisilla käytössä ”ruokaräppi”, joka lauletaan joka kerta ennen lounasta. Ruokaräppi kuuluu näin: *”Children, children time to eat, wash your hands and have a seat”*.

Tärkeää on myös auttaa lasta konkreettisilla vihjeillä. Nämä vihjeet auttavat lapsen mielenkiintoa pysymään yllä ja etsimään aktiivisesti vinkkiä ympäristöstä. Toinen tärkeä näkökulma on, että kasvattajien tulisi käyttää lapsille tuttuja ja kiinnostavia aiheita. Jos lapset kokevat ymmärtävänsä kieltä tuttujen kokemusten ja asioiden kautta, tämä luo jälleen heille itseluottamusta. (Siraj- Blatchford & Clarke, 2000: 25).

Lapsen itseluottamuksen taso on suorassa yhteydessä siihen, ottaako lapsi riskin ja puhuuko hän vierasta kieltä. Lapsi, joka luottaa itseensä, käyttää rohkeammin vierasta kieltä ja osallistuu sillä käytävään keskusteluun, kun taas epävarma lapsi varoo tekemästä virheitä. Tällaiset lapset saattavat olla pitkiäkin aikoja hiljaa uudessa kielellisessä ympäristössä. Siksi onkin äärettömän tärkeää, että lapsi saa positiivista palautetta aina, kun hän yrittää käyttää vierasta kieltä. Englannin kielessä löytyy monia erilaisia kannustusta ilmaisevia sanontoja, kuten: ”good shot”, ”well done”, ”way to go” ja niin edelleen. (Siraj-Blatchford & Clarke. 2000:12).

Siraj-Blatchfordin ja Clarcken (2000: 12) mukaan on tärkeää, että kasvattajat eivät sekoita kieliä keskenään keskustellessaan lapsen kanssa. Lapsen virheitä ei tule korjata, kun hän käyttää vierasta kieltä. Kasvattajan tulee toimia mallina kielen opettamisessa ja samalla rikastuttaa lapsen kieltä. Ensiksi kasvattajien tulee kiinnittää huomiota päivittäisiin rutiineihin ja niiden opettamiseen vieraalla kielellä. Lapsen saapuessa päiväkotiin, häntä tervehditään: ”Good morning, how are you today?”. Lasta ohjataan leikkiin: ”What would you like to do today?”. Kids Valleyssä pidetään erityisen tärkeänä sitä, että jokainen lapsi otetaan aina samalla tavalla vastaan joka päivä. Lapset vastaavat tervehdykseen: ”I’m fine thanks.”

Merkityksellistä on myös molempien kielten käyttämisen tukeminen lasten leikeissä niin sisällä kuin ulkonakin. On myös erittäin tärkeää panostaa kaksikieliseen oppimisympäristöön, josta

tulisi molempien kielten lisäksi näkyä myös asioita molemmista kulttuureista. Oppimisympäristössä tulee näkyä molempia kieliä kirjoitettuna. (Siraj-Blatchford & Clarke. 2000:18).

Kids Valleyssa päivittäin toistuvat aamupala ja muut ruokalaulut ovat esillä kirjoitetussa muodossa. Siraj-Blatchfordin ja Clarken (2000: 18) mukaan kirjoitetun tekstin näkyvillä oleminen on tärkeää myös pienemmillä lapsilla, jotka eivät vielä osaa lukea. Myös oppimisympäristöissä ja materiaaleissa molemmat kielet tulee huomioida. On myös oleellista, että kaikki viestit ja kirjeet vanhemmille ovat molemmilla kielillä. Näin tuetaan myös kodin kautta lapsen kielen kehitystä. Tämä on otettu huomioon myös Kids Valleyssa. Päiväkodissa on molemmilla sisäänkäynneillä vanhemmille erilaisia viestejä, jotka ovat englanniksi. Kotiin lähetettävät kirjeet tehdään välillä suomeksi ja välillä englanniksi.

Kids Valleyssä lapset näkevät myös aamupiirissä joka päivä englannin kieltä kirjoitettuna. Pienempien lasten ryhmä eli Bumblebees ryhmä aloittaa jokaisen aamun aina samanlaisella aamupiirillä. Kun lapset ovat kerääntyneet istumaan penkeille, ryhmän ohjaaja kysyy heiltä joka aamu aina samat kysymykset. Lapsilta kysytään, että minkälainen sää on, eli: ”What kind of weather do we have today?”, johon lapset vastaavat esimerkiksi: ”cloudy” tai ”sunny” tai ”snowy”. Lapsi joka on vastannut kysymykseen, saa mennä laittamaan vastaavan kuvan taululle. Eli jos lapsi on vastannut ”sunny”, niin hän saa mennä laittamaan auringon kuvan taululle. Näin lapset oppivat kuvien avulla sääilmaisuja.

Aamupiirissä ohjaaja kysyy lapsilta myös: ”How many girls do we have here today? Who can count the girls?” ja sitten joku tytöistä saa käydä laskemassa, kuinka monta tyttöä on paikalla. Lapset laskevat lukumäärän ääneen englanniksi. Lapsi joka on laskuvuorossa, käy vuorotellen koskemassa jokaista tyttöä päähän ja laskee samalla ääneen: ”one, two, three..”. Sen jälkeen lasketaan samalla tavalla pojat. Ja lopulta ohjaaja kysyy vielä, että: ”How many children do we have together?”, jonka jälkeen joku vapaaehtoinen saa laskea kaikkien lasten lukumäärän. Nämä numerot laitetaan myös taululle. Se, joka on laskenut lukumäärän, saa mennä laittamaan numeron taululle. Välillä lapsilla on hankaluuksia löytää oikea numero, jolloin ohjaaja voi auttaa muutamilla vinkeillä lasta hahmottamaan kyseistä numeroa.

Lopuksi ohjaaja kysyy vielä englanniksi, että keitä kaikkia meillä tänään onkaan paikalla, minkä nimisiä lapsia meillä täällä on? Sen jälkeen jokainen lapsi saa käydä vuorollaan laittamassa oman nimensä taululle. Ensin lapsen täytyy löytää oma nimensä muiden nimien joukosta, jonka jälkeen hän saa mennä laittamaan sen seinälle. Vaikka lapset ovatkin vielä pieniä, he osaavat taitavasti löytää oman nimensä ja myös sääkuvat ovat hyvin hallinnassa, samoin numerot. Mielestäni on hyvä, että tällainen aamupiiri toistuu joka päivä, sillä se on hyvin opettavainen lapsille ja myös englannin osuus tulee siinä hyvin esille.

Kaksikielisyyttä tukevaan ympäristöön vaikuttavat monet seikat, ja kaksikieliset kasvattajat ovat tietenkin avainasemassa. Paitsi että heille tulisi olla tarjolla paljon käytäntöön ja teori-

aan liittyvää materiaalia, heitä tulee kouluttaa sen käyttöön. Heidä tulisi kannustaa käyttämään yksi kasvattaja ja yksi kieli käytäntöä, kuitenkin niin, että molempia kieliä tulisi kaikissa päivän rutiineissa. Mielestäni tämä onnistuu Kids Valleyssä hyvin, koska siellä on yksi englanninopettaja, jonka äidinkielenä on englanti. Sen lisäksi on kaksi suomenkielistä lastentarhanopettajaa ja yksi englanninkielinen oppisopimusopiskelija. Kids Valleyn työntekijät käyvät paljon koulutuksissa ja ovat kaikki innostuneita työstään. Tämä näkyy heidän panoksessaan työhön, ja on ollut mukava huomata, kuinka motivoituneita työntekijät ovat.

Kielenpainotusmenetelmän periaatteena ei ole välttämättä täydellinen kaksikielisyys, jonka syntyyn vaikuttaa niin monet muutkin seikat kuin kielenpainotusmenetelmä lapsen päiväkodissa. Näitä ovat muun muassa vieraan kielen kuuleminen ja käyttäminen esimerkiksi kotona. Kuitenkin kaikki vieraan kielen ilmaiseminen on lapsen etu ja laajentaa hänen käsityksiään ja suhtautumistaan vieraaseen kieleen. Siraj-Blatchford & Clarke. 2000:18).

2.5 Vanhempien rooli

Vanhempien ensimmäinen tehtävä on miettiä, valitaanko lapselle kielipainotteinen vai perinteinen opetus. Heidän tulee miettiä kielipainotuksen hyötyjä ja haittoja sekä sitä, soveltuuko kielenpainotusmenetelmä heidän lapselleen. Ei ole välttämättä hyvä, että lapsi, jolla on hankaluuksia oman äidinkielen kanssa, tulee kielipainotteiseen päiväkotiin. Tähän on syynä se, että silloin lapsen äidinkielen kehittyminen saattaa hidastua ja vaikeutua. Jos vanhemmat päätyvät laittamaan lapsensa kielipäiväkotiin, heidän tulee asettaa realistiselle tasolle omat odotuksensa kielitaidon kehittymisen suhteen. Vanhempien pitää sitoutua pitkäaikaisesti kielipainotteisuuteen. Heidän roolinsa on tukea ja kannustaa lasta sekä motivoida kielenkäyttölanteisiin myös päiväkodin ulkopuolella. Yhteistyön päiväkodin ja vanhempien välillä tulee olla avointa. (Hiitola 2003).

Lasten vanhemmille on Hiitolan (2003) mukaan annettava ohjeita siitä, miten vanhempien tulisi tukea lapsen vieraan kielen oppimista. Lasta ei kannata pyytää puhumaan englantia, sillä kieli on lapselle ilmaisukeino, ei tavoite. Lapsen ääntämystä ei tule korjata, varsinkaan jos on itse epävarma oikeasta ääntämyksestä tai ilmauksesta. Lapselle ei tulisi tehdä taakkaa kielitaidosta, vaan hänen tulisi saada puhua englantia silloin kun hän haluaa. Hyviä tapoja kannustaa lasta vieraan kielen pariin ovat esimerkiksi englanninkieliset lastenohjelmat, teatterit, elokuvat, konsertit ja niin edelleen. Näin lapset huomaavat, että englantia on myös päiväkodin ulkopuolella. Erittäin tärkeää on myös, että vanhemmat puhuvat vieraasta kielestä ja päiväkodista positiivisesti ja esittävät kysymykset ja huolet opettajalle, ei lapselle. Vanhempien on tärkeää osoittaa, että he ovat tyytyväisiä lapsen edistymiseen. Lapset tarvitsevat aikaa. He ovat keskenään erilaisia ja alkavat käyttää vierasta kieltä eri tahtiin.

Kids Valleyn päiväkodin johtajan mukaan kielen oppiminen on kuitenkin kokonaisuuden summa. Toiset lapset ovat luonnostaan kielellisesti lahjakkaampia kuin toiset. Pelkkä vanhempien tuki ei riitä, vaan kielen oppimiseen vaikuttavat monet eri tekijät. (Slawinski 2008.)

Kids Valleyn lasten vanhemmat ovat aktiivisia ja kannustavat lapsiaan erittäin hyvin vieraan kielen oppimiseen. Kids Valleyn hallitus koostuu lasten vanhemmista, joten vanhemmat ovatkin suuri osa koko päiväkodin toimintaa. Hallitus päättää päiväkotia koskevista asioista ja laatii budjetin toimintakaudeksi. Näin vanhemmat pääsevät aidosti vaikuttamaan päiväkodin toimintaan. Hallitus kokoontuu kerran kuukaudessa ja lisäksi lasten vanhemmille pidetään myös ”normaaleja” vanhempainiltoja. On ollut mukava huomata, kuinka kannustavia vanhemmat ovat, jotta heidän lapsensa oppisivat englantia. Vanhemmat näyttävät lapsilleen esimerkkiä ja esimerkiksi päiväkotiin tullessaan tervehtivät työntekijöitä englannin kielellä.

2.6 Opettajan rooli

Kieltenopettajan, joka opettaa jollain muulla kielellä kuin äidinkielellään, tulee luonnollisesti hallita tämä kieli erittäin hyvin. Opettajan itsensä on oltava sinut kielen ja siihen kuuluvan kulttuurin kanssa. Opettajan tulisi tarjota oppilailleen mahdollisuus oppia kieli materiaalin ja koulun ulkopuolisten tilanteiden avulla. (Lauren 1994: 9.)

Kielipainotteisen päiväkodin opettajalla on kaksi roolia: pedagoginen rooli ja kielellinen rooli. Molempien roolien pitäisi kulkea käsi kädessä ja niiden välille tulisi löytää tasapaino. Tämä tarkoittaa kielenpainotuspäiväkodin opettajalta myös kaksinkertaista suunnittelutyötä, sillä kaikki mitä opettaja sanoo, toimii lapsille kielellisenä mallina. Opettajan tulisi tarjota lapsille ”mukautettua” mallia kielen oppimiseen, eli ei liian vaikeaa, mutta ei liian helppoakaan. (Hiitola 2003.)

Opettajan tulee paitsi osoittaa kiinnostusta lapsen sanomaa kohtaan, myös laajentaa lapsen sanomaa. Opettajan siis tulee oman kielenkäyttönsä lisäksi suunnitella se, mitä hän lapsilta odottaa. Opettajan tulee puhua lapsille paljon, mutta myös antaa lapsille tilaisuuksia puhua. Jokainen opetustuokio tulisi rakentaa siten, että lapsilla on mahdollisuus käyttää myös vierasta kieltä. Lapsen kannalta toiminnan sisältö on tärkeämpää kuin kieli, sillä lapset oppivat kielen huomaamattaan, ”siinä sivussa”. Kielenopettajan olisi hyvä pitää pedagogista päiväkirjaa, jotta hän voisi seurata ja arvioida lasten edistymistä. Opettajan tulisi huolehtia puhuvan sa itse aina kieliopillisesti moitteetonta kieltä ja käyttää huolellisesti muotoiltuja lauseita, joita lapset voivat sitten napata ja käyttää vapaasti. Opettaja ei saisi koskaan toistaa lapsen sanomaa, jos se sisältää kielioppivirheitä. (Hiitola 2003).

Päiväkodissa on tärkeää, että lapsen lähellä olevat opettajat luovat oman olemisensa kautta ilmapiirin, jossa lapsi voi kasvaa ja samalla rakentaa käsitystä omasta itsestään ja taidoistaan. Lapset tarvitsevat runsaasti rohkaisua ja kannustusta kaikkeen tekemiseensä. Opettajan toiminnassa on tärkeää se, miten hän tunnistaa lapsen erilaisia tunnetiloja, esimerkiksi iloa, pelkoa tai jännitystä. Aikuisen täytyy myös oppia huomaamaan, mitä lapsi milloinkin toivoo. Aina kun lapsi on epävarma jostakin asiasta, hän tarvitsee kannustusta ja rohkaisua opettajalta. (Mikkola & Nivalainen 2009: 21.)

On tärkeää, että opettajat kouluttavat itseään ja etsivät koko ajan uutta materiaalia työhönsä, missä ikinä liikkuvatkaan. Opettajat voivat etsiä uutta tietoa muun muassa englanninkielisiltä Internet sivuilta, joista löytyy valtavasti materiaalia. Myös englanninkieliset kasvatusalan lehdet ovat erittäin mielenkiintoisia. Niistä löytyy erityisesti ryhmätyöskentelyyn sopivia artikkeleita. Sen sijaan kirjakauppojen valikoima englanninopettamisen suhteen nimenomaan alle 7-vuotiaille tuntuu olevan suppea. (Slawinski 2008).

Kids Valley päiväkodin johtaja, esikoulun opettaja kertoi minulle myös, että hän on havainnut käytännön työtä tehdessään, kuinka merkittävä rooli vanhemmilla on kielen oppimisen tukemisessa. Tulokset kielenoppimisessa ovat huomattavasti parempia niillä lapsilla, joiden kotona panostetaan kielen oppimiseen. Vanhemmat voivat tukea lasten kielenoppimista katsomalla englanninkielisiä ohjelmia, lukemalla kirjoja ja käymällä teatterissa. Tärkeää on vanhempien kannustava suhtautuminen kielen oppimiseen sekä oma positiivinen asenne kieleen. Joskus liian helposti ajatellaan, että lapsi oppii loistavan kielitaidon pelkästään käymällä kielipainotteista päiväkotia. Toki kielitaito voi karttua loistavaksikin, mutta huomattavasti menestyksellisempää oppiminen on vanhempien panoksen ja kannustuksen myötävaikutuksessa. Ei ole vain yhtä oikeaa tapaa opettaa lapselle englantia. Tärkein kasvattajalta vaadittava asia on kuitenkin oma innostuneisuus sekä positiivinen asenne kieleen. (Slawinski 2008.)

Haastattelin myös toista Kids Valleyssa työskentelevää opettajaa Sanna Puustista. Puustinen on kotoisin Hollannista ja hän puhuu lapsille vain englantia. Hän ymmärtää kyllä suomeakin hyvin, joten aika usein lapset saattavat vastata hänelle englanniksi. Kysyin Puustiselta, mikä on haastavinta englannin kielen opettamisessa lapsille. Puustisen mukaan haastavinta on se, että lapset ovat niin eri-ikäisiä ja eritasoisia englannin opiskelijoita. Puustinen kertoo, että esikoululaisille on helpompaa opettaa englantia, koska he ovat erittäin innostuneita kielestä ja heillä on suuri halu oppia. Esikoululaiset ovat myös jo melko taitavia englannin kielessä. Puustinen kertoo, että pienemmät lapset taas eivät vielä paljoakaan ymmärrä englantia, joten heille ei voi antaa kaikkea tietoa, minkä haluaisi lapsille antaa. (Puustinen 2010.)

Kysyin Puustiselta, mitä eri keinoja hän käyttää, jotta saisi innostettua lapsia englannin opiskeluun. Puustinen kertoo, että tämä on todella haastavaa, varsinkin jos lapsi ei ole yhtään kiinnostunut oppimaan englantia. Puustinen sanoo, että hänellä on tapana käyttää paljon kuvia apuna, ja tämä yleensä innostaa lapsia hyvin. Kids Valleyssa käytetään myös käsinukke-

ja englannin opetuksessa. Kaikki, millä konkretisoidaan puhetta, on tärkeää englannin opettamisessa. Puustinen kertoo, että jos lapsi ei kuitenkaan ole yhtään motivoitunut uuden kielen oppimiseen, Puustinen sanoo että sitten on parempi *”leave it for a while”*, antaa siis lapselle aikaa löytää halu oppia. (Puustinen 2010.)

Puustinen kertoo, että hän löytää melkein kaikki tarvittavat opetusmateriaalit Internetistä. Sieltä löytyy Puustisen mukaan paljonkin erilaista materiaalia englannin kielen opettamiseen lapsille. Puustinen lukee myös paljon englanninkielisiä lehtiä, joista löytyy myös hyvin materiaalia. Kirjoja on kuitenkin vaikea löytää, ja joskus kirjoja on käyty päiväkodille ostamassa ulkomailta asti, koska Suomessa ei löydy paljon aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Aina kun joku opettajista matkustaa ulkomaille, hän tuo opetusmateriaalia mukanaan. (Puustinen 2010.)

Puustinen on ollut Kids Valleyssa töissä melkein 10 vuotta ja viihtyy siellä hyvin. Koulutukseltaan hän on lähihoitaja. Kids Valleyssa on Puustisen mukaan hyvää se, että opettajat saavat tehdä työtään vapaasti ja suunnitella lapsia varten juuri sellaisia asioita kuin haluavat. Puustinen pitää siitä, että saa työskennellä lasten kanssa ja hän nauttii joka kerta, kun huomaa että lapset oppivat jotain uutta. (Puustinen 2010.)

Kun Puustinen aloitti työskentelyn Kids Valleyssa, hänen suomenkielen taitonsa ei ollut vielä niin hyvä kuin se on nykyään, joten siksi työskentely oli aluksi erilaista kuin mitä se on nyt. Puustinen on käynyt Vaasan yliopiston järjestämän kielikylpy kurssin, jossa kerrottiin, että työntekijöiden on hyvä puhua välillä suomea. Tämä siksi, että lapsi tuntee itsensä turvallisemmaksi, ja tietää että vaikka aikuinen puhuu englantia, hän osaa myös suomea. (Puustinen 2010.)

3 Tutkimuksen tarkoitus

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää Kids Valley päiväkodin esikouluryhmäläisten lasten mielipiteitä heidän päiväkodistaan. Kysyin lapsilta myös miltä heistä tuntuu puhua englantia ja miltä heistä tuntuu kun aikuiset puhuvat englantia päiväkodissa. Kävin Kids Valley päiväkodissa haastattelemassa kahdeksaa esikoululaista ja kahta ”minieskaria”, eli ensi vuoden esikoululaista. Kysyn jokaiselta lapselta 15 kysymystä. Suunnittelin, että haastattelut kestäisivät noin viidestätoista minuutista puoleen tuntiin ja näin myös tapahtui. Haastattelin yhtä lasta kerrallaan.

Tavoitteenani oli myös haastatella Kids Valleyn työntekijöitä, ja kysyä heidän mielipiteitään erilaisista kielenopetus menetelmistä. Kysyin myös lasten mielipiteitä näistä menetelmistä ja yritin selvittää, mistä menetelmistä lapset tykkäävät ja mistä eivät. Tutkimuksestani on hyö-

tyä Kids Valley päiväkodille, koska tutkimus on lapsilähtöinen ja tutkimuksessa tulee lasten ääni kuuluviin. Päiväkodin normaalissa arjessa ei ole aikaa haastatella lapsia ja kysyä heidän mielipiteitään, joten on hyvä että lasten mielipiteet tulevat myös päiväkodin henkilökunnan tietoon.

3.1 Laadullinen tutkimus

Tutkimukseni on kvalitatiivinen tutkimus. Tutkimusjoukko on pieni ja sen vuoksi kvantitatiivinen tutkimusote ei sovellu tutkimukseeni. Laadullisella tutkimuksella saa kattavamman käsityksen tutkittavasta ilmiöstä. Tutkimukseni tavoitteena oli saada selville Kids Valley päiväkodin lasten mielipiteitä englantipainotteisesta päiväkodista. Tutkimukseni oli lapsilähtöinen. Laadullisten tutkimusmenetelmien avulla pääsee lähelle tutkittavaa ilmiötä. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla ei ole mahdollista saada riittävän syvällistä tutkimusmateriaalia.

Laadullisen tutkimuksen aineiston keruussa käytetään menetelmiä, joiden pyrkimys on viedä tutkija lähelle tutkittavaa kohdetta. Tavallisesti tarkoituksena on selvittää tutkittavien näkemys tutkittavana olevasta ilmiöstä. Tyypillisiä aineistonkeruun muotoja ovat haastattelu ja muu arkipäivän elämäntilanteissa syntynyt materiaali. Laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä tietyn kohteen tai ryhmän valinta, jonka kautta tarkasteltavana olevaan ilmiöön voidaan perehtyä syvällisesti. (Kiviniemi 2001: 68.)

Laadulliseen tutkimukseen liittyy usein erilaisia kielellisiä ilmaisuja. Koska laadullinen aineisto on loppumatonta, on tärkeää rajata aineisto mahdollisimman tarkasti. Aluksi kannattaa lähteä liikkeelle pienestä aineistosta ja yrittää rakentaa siitä tulkintaa. Aineistoa voi kerätä sitten myöhemmin lisää tarpeen mukaan. Tärkeintä on, että tutkija oppii tuntemaan aineistonsa mahdollisimman hyvin. (Eskola & Suoranta 2003: 64.)

Laadullisessa tutkimuksessa on olennaista keskittyä tutkimustehtävän kannalta tärkeisiin asioihin, vaikka aineistosta löytyisi muitakin mielenkiintoisia aiheita. Näin ollen tutkimusasetelmia koskeva rajaaminen on tärkeässä asemassa. Rajaamisen tarkoituksena on selkiyttää tarkasteluperspektiiviä ja siten saada selville tutkimuksen kannalta keskeisimmät asiat. (Kiviniemi 2001: 71-72.)

3.2 Lapsilähtöisyys

Lapsilähtöisessä kasvatuskäsityksessä on tärkeää tehdä kasvatukseen liittyviä valintoja ja ratkaisuja lapsikohtaisesti. Lasten tasapainoista kehittymistä tulisi painottaa erityisesti pienten lasten kasvatuksessa. Lapsilähtöinen kasvatuskäsitys pyrkii irti aikuisen valta-asemasta kasvatuksessa. Lapsen tasapainoinen kehitys täytyy turvata ja lapsilähtöisen kasvattajan tulisi kasvattaa lasta havainnoimalla ja keskustelemalla. (Hytönen 2008: 99-100.)

Kasvattaminen prosessina edellyttää kasvattajalta aina arvovalintoja. Lapsikeskeisen kasvattajan on osattava antaa lapsen kasvaa ja myös kyettävä kasvattamaan lasta. Näitä kumpaakin tarvitaan, jotta lapsen kasvu ja kehitys olisi turvattu. Lasten tulisi saada virikkeisissä oppimisympäristöissä toimiessaan valita oppisisältöjä omien tarpeidensa ja kiinnostustensa perusteella. Tätä korostetaan lapsikeskeisessä kasvatusteoriassa. Näin myös lapsen monipuolinen ja tasapainoinen kehitys toteutuvat. (Hytönen 2008:6.)

Lapsilähtöinen kasvatuskäsitys on yhdistelmä erilaisia ajatusrakennelmia, joille on yhtenäistä se, että kasvatustilanteessa pyritään turvaamaan lapsille erityinen asema ja ottamaan huomioon lasten erityisluonne. Periaatteena on että kasvatusta lähtee lapsesta käsin. Tällaista kasvatusta kutsutaan lapsikeskeiseksi kasvatusteoriaksi tai lapsikeskeiseksi kasvatusteoriaksi. (Hytönen 2008: 8.)

Lapsilähtöisyydessä on tärkeää, että lapsen yksilöllisyyttä kunnioitetaan ja että lapsen tarpeet otetaan huomioon. Lapsi tulisi nähdä yksilönä, eikä osana ryhmää. Lasten leikkiminen on tärkeää, sillä leikissä lapsen omaehtoinen oppiminen ilmenee luontevasti. Aikuisen tulisi uskoa lapsen spontaaniin haluun oppia ja kasvaa. (Kalliala 2008: 22.)

Hytösen (2008:19) mukaan lapsikeskeisen kasvatustilanteen pohjana on yksilöllisyyden kunnioittaminen. Tärkeää on myös yksilöiden välinen tasa-arvon ihanne. Jokainen lapsi pitäisi hyväksyä sellaisena kuin hän on. Olennaista on, ettei lasta pyritä sovittamaan mihinkään ennalta määrättyyn muottiin. Kasvattajalle lapsen ainutkertaisten tarpeiden ja kiinnostuksen kohteiden ovat aina yhtä tärkeitä ja samanarvoisia.

Varhaiskasvatustilanteisiin ja esiopetustilanteisiin on kirjattu ajatus lapsen omaehtoisesta oppimisesta ja lapsen aktiivisesta osallistumisesta. Vaikka tämä asia on kirjattu ylös, yhä edelleenkin aikuiset suunnittelevat ja päättävät siitä, minkälaisia tehtäviä lasten kanssa tehdään. (Mikkola & Nivalainen 2009: 56.) Lapsilähtöisessä toiminnassa täytyisi tehdä juuri päinvastoin ja huomioida lapsen kiinnostuksen kohteet.

Yksi tärkeä lapsikeskeistä kasvatusta ja opetusta ohjaava periaate on Hytösen (2008:14) mukaan se, että kasvatuksen sisällöt valitaan sen mukaan, miten kiinnostavia ne yksittäisen lap-

sen kannalta ovat. Mielestäni tämä on hyvä periaate ja lapsi tulisi aina ottaa huomioon yksilönä. Lapsilähtöisyys näkyy monien päiväkotien kasvatuskäytännöissä ja sen juuret ovat löydetävissä historiasta. YK:n Lapsen oikeuksien sopimus vaikuttaa lapsilähtöisen kasvatuksen taustalla. Sopimuksessa korostetaan huolenpidon, hoidon ja suojelun lisäksi lasten osallisuutta. (Kinos 2002: 125).

Tämä lapsilähtöinen kasvatuskäytäntö tulee esiin tutkimuksessani, koska tavoitteeni oli nimittäin keskustella lapsen kanssa ja saada lapsen ääni kuuluviin. Kun kävin haastattelemassa Kids Valleyn esikoululaisia, annoin heidän puhua vapaasti ja toimintani oli lapsilähtöistä, eikä aikuisjohtoista. Halusin haastatella yhtä lasta kerrallaan, jotta lapsen yksilöllisyys tulisi esille ja jokainen lapsi tuntisi olonsa tärkeäksi. Haastattelujen tulokset ovat tärkeitä Kids Valley päiväkodille, jotta päiväkodin opettajat näkisivät lapsilähtöisestä näkökulmasta, mistä asioista lapset pitävät päiväkodissa ja mikä asia ei heidän mielestään ole päiväkodissa hyvin.

3.3 Lapsen haastattelu

Viimeisen parin vuosikymmenen aikana kiinnostus lasten kvalitatiiviseen haastatteluun on lisääntynyt muun muassa lapsuuden tutkimuksen piirissä käydyn keskustelun myötä. Keskustelussa on korostettu näkemystä lapsista aktiivisina sosiaalisina toimijoina, joiden ääntä aiempi tutkimus ei ole tuonut riittävässä määrin esiin. Kvalitatiivinen haastattelu on tarjonnut menetelmän, jonka on katsottu mahdollistavan lasten äänen kuulemisen ja heidän näkökulmansa esiin tuomisen. (Ruusuvoori & Tiittula 2005: 145).

Haastattelussa on aina kyse haastattelijan ja haastateltavan, tässä tapauksessa lapsen ja aikuisen välisestä vuorovaikutuksesta. Kun haastatellaan lapsia, täytyy kiinnittää erityisesti huomiota kysymysten muotoiluun. Lapsille suunnattujen kysymysten tulisi olla selkeästi muotoiltuja ja mieluummin konkreettisia kuin liian abstrakteja. (Ritala-Koskinen 2009: 73-74.)

Hirsjärven ja Hurmeen (2008: 130) mukaan lapsilla on usein taipumus vastata kyllä, vaikka he eivät olisikaan ymmärtäneet vastausta. Jos näin käy, lapselle voi esittää uudestaan saman kysymyksen hieman eri sanoilla. Ritala-Koskinen (2001: 74-75) mukaan kestoiltaan lasten haastattelut ovat melko lyhyitä, koska lasten keskittymiskyky on rajallinen ja lapset saattavat kiinnostua myös muista asioista haastattelun aikana. Haastattelija saattaa joutua käyttämään luovuutta, jotta saisi lapsen mielenkiinnon pysymään itse haastattelussa.

Haastattelussa on aina hyvä lähteä liikkeelle lapselle tutuista asioista, sillä tämä lievittää jännitystä. Jos puheliaalta vaikuttanut lapsi hiljenee kesken haastattelun ja vetäytyy kuoreensa, haastattelija on tyrkyttänyt lasta liian monella kysymyksellä. Kysymykset ovat saatta-

neet myös olla liian vaikeita. Kysymysten täytyisi edetä lasten ehdoilla ja aihealueiden välillä tulisi jutella niitä näitä, ettei haastattelu tuntuisi lapsesta liian viralliselta. (Aarnos 2001: 148.)

Lapsen haastattelun sosiaalisen kentän erityispiirteen muodostaa se, että lapsi ei voi päättää yksinään tutkimukseen osallistumisesta. Sekä tutkimuseettisten että lainsäädännöllisten syyden vuoksi lapsen osallistumisesta sovitaan aina huoltajan kanssa. Riittävä tieto tutkimuksesta ja haastattelusta on tärkeää myös lapsen näkökulmasta. Lapsella on omat odotuksensa siitä, millaisesta tilanteesta on kyse ja mitä siitä seuraa, kun häntä haastatellaan. Ei voida olettaa, että haastattelu olisi lapsen näkökulmasta mitä tahansa rupattelua ja että hän toimisi tilanteessa lapsen viattomuudella. Sen sijaan lapsi on sosiaalinen toimija. Hän tunnistaa sosiaalisen vuorovaikutuksen käytäntöjä ja myös orientoituu siihen olettamiensa toiminnan seurausten mukaan. (Ruusuvoori & Tiitula 2005: 147.)

Kun lapsi kuvaa ja kertoo haastattelussa asioita, hän asettuu samalla tietynlaiseen vuorovaikutukselliseen suhteeseen, ei pelkästään haastattelijan, vaan myös kuvauksensa kohteen kanssa. Jos lapsella ei ole tutkimushaastattelussa riittävän selvää käsitystä keskustelun julki-suudesta tai luottamuksellisuudesta ja samalla haastattelijan sosiaalisesta paikasta, hän voi välttää ikävistä asioista puhumisen. (Ruusuvoori & Tiitula, 2005: 147).

Jaraston ja Sinervon (2000: 82) mukaan aikuisten mielestä lapsi on arvoitus, muukalainen, jota ei ole aina helppo ymmärtää. Kun aikuinen ymmärtää, miten lapsi ajattelee ja miten hän kokee erilaiset asiat, aikuinen voi paremmin samaistua lapseen ja oivaltaa, miksi lapsi toimii kulloinkin niin kuin toimii. Lapsen kanssa keskusteleminen rikastuttaa ja avartaa aikuisen ajattelua. Lapsi ravistelee ennakkoluulottomasti valmiita vastauksia.

4 Haastattelujen analysointi

Ennen haastattelujen alkamista osallistuin Kids Valley päiväkodissa esikouluryhmän aamupiiriin. Aamupiirin lopuksi esikouluryhmän opettaja esitteli minut lapsille ja sain itse kertoa miksi olen tullut päiväkotiin ja että aion haastatella lapsia opinnäytetyötäni varten. Lapset olivat jo etukäteen kuulleet tulostani, sillä heille oli jaettu vanhempien allekirjoittamista varten lupalaput koskien haastattelua.

Mielestäni aamupiiriin osallistuminen oli hyvä asia, sillä huomasin, että lapsia ei jännittänyt niin paljon haastatteluiden aikana, koska he olivat jo nähneet minut eli haastattelijan. Osa lapsista muistikin minut, kun olin ollut samassa päiväkodissa 10 viikon harjoittelujaksolla aikaisemmin.

Seuraavaksi analysoin haastattelujen tulokset ja käyn tarkemmin läpi haastattelukysymyksiä ja perusteluja miksi valitsin juuri nämä kysymykset. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2007, 216) mukaan kerätyn aineiston analysointi on tutkimuksen teon yksi tärkeimmistä vaiheista. Analysoimalla tutkimusaineistoa tutkijalle selviää, minkälaisia vastauksia hän asettamiinsa tutkimuskysymyksiin saa.

Päädyin analysoimaan haastattelutulokset teemoittelun avulla. Hirsjärven ja Hurmeen (2008:173) mukaan teemoittelu on menetelmä, jossa tutkitaan aineistosta esiin nousevia asioita, jotka ovat yhteisiä usealle haastateltavalle. Päädyin tähän siksi, koska lapset vastasivat useisiin kysymyksiin melko samalla tavalla. Käyn haastattelukysymykset läpi 11 eri teeman avulla. Käytän myös sisällönanalyysi menetelmää työssäni. Sisällönanalyysissa pyritään löytämään yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia ja teemoittelemaan aineistoa. Sisällönanalyysin avulla on mahdollista päästä syvemmälle tutkittavaa aineistoa, kun tutkimusjoukko on pieni. Sisällönanalyysin avulla pystyin löytämään tutkimusaineistostani parhaiten vastaukset tutkimustehtävääni.

Haastattelu on yksi käytetyimmistä tiedonkeruumenetelmistä sekä tutkimus- että kehittämistyössä. Haastattelujen yleisyyden syynä voi olla se, ettei välttämättä oikein tunneta muita menetelmiä. Haastattelu on aineistonkeruumenetelmänä hyvä valinta, kun halutaan korostaa yksilöä tutkimustilanteen subjektina, yksilöä, jolla on mahdollisuus tuoda esille itseään koskevia asioita mahdollisimman vapaasti. Haastattelujen tehtävänä voi olla esimerkiksi asioiden selvittäminen tai syventäminen. Myös vaikeiden tai arkojen asioiden selvittäminen voi olla mahdollista haastattelun avulla. (Ojasalo, K. ym 2009: 95.)

Haastattelut voivat kestää kymmenistä minuuteista useisiin tunteihin, jolloin myös haastattelijan rooli vaihtuu tarpeen mukaan passiivisesta kysymysten esittäjästä aktiiviseen ja ajattelevaan osallistujaan. Haastattelu on vuorovaikutusta, joka on etukäteen suunniteltua sekä haastattelijan alulle laittamaa ja ohjaamaa. Lisäksi se vaatii haastateltavan motivoimista ja motivaation ylläpitämistä sekä osapuolten välistä luottamusta. (Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009: 96.)

Ojasalon, Moilasen ja Ritalan mukaan (2009: 97.) haastattelu seuraa tyypillisesti tavanomaisen keskustelun kulkua, joten tilanne aloitetaan kevyellä keskustelulla ennen aiheeseen siirtymistä. Haastateltava on myös valmisteltava haastattelun lopettamiseen, jolloin on hyvä tarpeen mukaan sopia myös jatkosta. Täysin strukturoidussa haastattelussa kysymykset on muotoiltu valmiiksi ja ne esitetään ennalta määrättyssä järjestyksessä.

Kun menin haastattelemaan lapsia Kids Valley päiväkotiin, olin miettinyt itse kysymykset etukäteen. Näytin suunnittelemani kysymykset päiväkodin johtajalle Mira Slawinskillle. Näin jälkeensä mietittynä olisi ollut hyvä, jos päiväkodin työntekijät olisivat päässeet vaikuttamaan kysymysten sisältöön, mutta tällä kertaa suunnittelin kysymykset kuitenkin itse. Tavoitteenani

oli kysyä kysymykset kaikilta lapsilta samassa järjestyksessä. Joitain poikkeuksia tuli kuitenkin, kun jotkut haastateltavat hyppivät aiheesta toiseen. Ja koska haastatteluni olivat lapsilähtöisiä, halusinkin että lapsen ääni tulee kuuluviin, ja siksi annoin lasten puhua vapaasti ja aiheesta toiseen hyppien.

Kysyin lapsilta kysymykset samassa järjestyksessä, tosin välillä lapset alkoivat hyppiä aiheesta toiseen ja välillä keskustelu ajautui eri aiheeseen kuin mitä olin kysynyt. Kaikilta lapsilta kysyin siis samat 15 kysymystä. Osa lapsista oli puheliaita, ja he olisivat varmasti puhuneet enemmänkin. Tämä oli hyvä asia, koska sain hyvin materiaalia opinnäytetyöhöni näiltä lapsilta. Toiset lapsista olivat vähän hiljaisempia, eivätkä puhuneet niin paljoa, mutta näiltäkin lapsilta sain kuitenkin materiaalia. Kaikki lapset vastasivat kaikkiin kysymyksiin, vaikka osa vastauksista oli ”*emmä tiiä*”. Kukaan ei kuitenkaan ollut hiljaa, vaan kaikki juttelivat minulle reippaasti.

Aluksi mietin, että käyttäisin haastatteluissa nauhuria, jotta minun olisi jälkeenpäin helpompi purkaa haastattelut, eikä minun tarvitsisi kirjoittaa ylös kaikkea mitä lapset sanoisivat. Päädyn kuitenkin lopulta siihen, että en ottaisi haastatteluja nauhalle, sillä koin että tämä saataisi ehkä hieman pelottaa lapsia. Lapset saattaisivat olla enemmän jännittyneitä itse haastattelu tilanteesta, jos nauhuri olisi mukana. Kirjoitin siis lasten vastaukset kaikki ylös sanasta sanaan, juuri niin kuin lapset vastasivatkin. Tähän meni tietenkin enemmän aikaa kuin jos olisin nauhoittanut haastattelut, mutta koin tämän ratkaisun kuitenkin itselleni luontevaksi ja mielestäni lapsiakaan ei haitannut, vaikka välillä haastattelussa tuli taukoja kun kirjoitin vastauksia ylös. Kukaan lapsista ei näyttänyt siltä, että heistä olisi ollut epämukavaa haastattelu tilanteessa, vaan päinvastoin lapset olivat innostuneen oloisia. Lapset jaksoivat hienosti istua paikoillaan ja osa lapsista jutteli minulle haastattelun ulkopuolisia asioita sillä aikaa kun kirjoitin lasten vastauksia ylös. Tämä antoi lapsille myös lisää miettimisaikaa ja välillä he täydensivätkin omatoimisesti vastauksiaan vielä sen jälkeen kun olin jo kirjoittanut alkuperäisen vastauksen.

4.1 Mikä sinun nimesi on ja minkä ikäinen olet? Milloin olet tullut päiväkotiin?

Ihan ensimmäiseksi kysyin lapselta, mikä hänen nimensä on ja kuinka vanha hän on. Vaikka tiesinkin lasten nimet etukäteen, halusin kysyä tämän kysymyksen heti ensimmäiseksi, jotta lasten olisi helppo vastata ja että ensimmäinen kysymys ei olisi liian vaikea. Kaikki lapset kertoivat minulle reippaasti nimensä ja ikänsä. Seuraavaksi kysyin, muistaako lapsi milloin hän on tullut päiväkotiin. Kaikki lapset eivät muistaneet, mutta joiltakin lapsilta tuli todella tarkkoja vastauksia: ”*Neljä vuotta oon ollu täällä, kaks vuotta olin Bumblebeesinä.*”, kertoi

Juho. Kyseisellä vastauksella Juho tarkoitti pienempien lasten Bumblebees ryhmää, jossa Juho oli ollut ennen esikoulua. *”En muista. Oon ollu Bumblebees ja minieskari”*, vastasi Miska.

4.2 Viihdytkö päiväkodissa? Mikä on kivointa päiväkodissa? Mikä on tylsintä päiväkodissa?

Päiväkoti on suurimmalle osalle lapsista yksi elämän merkityksellisemmistä yhteisöistä. Lapset muodostavat päiväkodissa vertaisyhteisöjä, joissa lapset saavat kokemuksen yhteisön jäsenyydestä ja yhdessä toimimisesta. Lapset saavat tuntea, miltä tuntuu kuulua yhteisöön ja miten yhteisön jäsenyys saavutetaan. Yhteisöön kuulumisen sisältää erilaisia vaatimuksia ja haasteita ja lapset saavat kokea mitä yhteisö merkitsee. Lapset harjoittelevat yhteisöjen jäsenenä monia sosiaalisen elämän kannalta keskeisiä taitoja, kuten muiden ihmisten ystävällistä kohtelua, jakamista, itseilmaisua ja ennen kaikkea vuorovaikutustaitoja. Näistä ystä on erittäin tärkeää, että lapsi viihtyy päiväkodissa ja tuntee kuuluvansa päiväkodin yhteisöön. (Karila ym. 2006: 149.)

Aikuisen suunnitteleman toiminnan ja tavoitteiden asettelun lisäksi on päiväkodissa otettava myös huomioon, mitä lapsi itse on halukas oman kehitystasonsa puitteissa tekemään. On myös tärkeää, mihin lapsen kiinnostus ja toiminta suuntautuu ja miten lapsi viihtyy. Lapsen viihtymisen tavoite on se, että lapsi osallistuu mielellään esiopetukseen ja lähtee joka päivä iloisena esikouluun. (Lummelahti 1995: 18.)

Halusin kysyä lapsilta päiväkodissa viihtymiseen liittyvän kysymyksen. Ajattelin, että lasten olisi helppo vastata tähän kysymykseen, mutta monet lapsista mieltivät tätä kysymystä aika pitkään. Autoin lapsia kysymällä: *”Mikä täällä on kivointa? Entä tylsintä?”*, jonka jälkeen lasten oli helpompi mieltä mitä eri asioita päiväkodissa tehdään ja mitkä niistä olivat heille itselleen mieluisia.

Lasten oli selvästi helpompi kertoa, mikä heidän mielestään on päiväkodissa kivaa. Kun kysyin mikä on tylsintä, oli siihen kysymykseen paljon hankalampi mieltä vastausta. Kysymykseen *”Viihdytkö päiväkodissa ja mikä siellä on kivointa?”*, sain muun muassa tällaisia vastauksia: *”Tykkään. Toi syöminen ja sitten toi kun pääsee leikkimään.”*, kertoi Juho. *”Tykkään. No kaikki.”*, vastasi Senni. *”Joo, se ku saa leikkii ja tehdä töitä.”*, kertoi Ella. *”Joo. No ystävät ja kaikki mitä oppii ja kaikkee semmosta. Ja hyviä leikkejä.”* vastasi Helmiina. *”Tykkään mmmmmmm... koska siel saa leikkii ainaki Helmiinan kans on kiva leikkii”*, kertoi Monika. Suurin osa lapsista kertoi leikkimisen olevan hauskin päiväkodissa. Muutama lapsista toivoi

lisää aikaa leikkimiseen, mutta melkein kaikki olivat kuitenkin sitä mieltä, että leikkiaikaa on tarpeeksi paljon. Osa lapsista kertoi, että päiväkodissa on kivaa myös tehtävien tekeminen.

Kaikki lapset sanoivat viihtyvänsä päiväkodissa. Kun kysyin mikä päiväkodissa on sitten tylsintä, melkein kaikki vastasivat lepohetken. *"Leppari ku se kestää niin kauan."* *"Lepohetki koska siin siel se on nii pitkä ja siel pitää olla niin pitkään."* *"Ku on lepo hetki no ku pitää makaa pedissä tunti."* Lepohetken lisäksi osa lapsista mainitsi tehtävien tekemisen. Esimerkiksi Monika vastasi: *"Ainaki jotkut tehtävät ku ne on niin helppoja tai vaikeita."* Helmiina puolestaan kertoi: *"No ehkä semmonen jos jotkut häiritsee leikkiä tai kiusaa."*

Minulle jäi kaiken kaikkiaan hyvin positiivinen kuva siitä, miten lapset päiväkodissa viihtyvät. Kids Valley päiväkotitoiminta on onnistunut luomaan lapsille mielekkään ympäristön oppimiseen ja leikkimiseen, sillä kaikki lapset kertoivat tulevansa mielellään päiväkotiin ja puhuivat päiväkodista positiiviseen sävyyn. Lapset ovat myös jo taitavia englannin puhujia, eivätkä aristelleet englannin puhumista minulle. Seuraavassa käsittelemme haastattelukysymyksiä, jotka liittyvät englannin kielen opiskeluun.

4.3 Mitä osaat sanoa englanniksi?

Kysyin lapsilta englannin puhumiseen liittyviä kysymyksiä. Kysymykseen mitä osaat sanoa englanniksi, lapset vastasivat muun muassa näin: *"Nooooo kaikkii autoja, jätelöä, sit mä osaan sanoo ei ja joo. Ne on helppoja"*., kertoi Janette. *"Mä osaan kaikenlaista"*., sanoi Ella. Tätä kysymystä esittäessäni huomasin, että lapsilta tuli paljon esimerkkejä sellaisista sanoista tai sanonnoista, joita päiväkodissa käytetään päivittäin. Ne olivat siis jääneet hyvin mieleen. Muutama lapsista kertoi osaavansa "ruokaräpin", jonka esikoululaiset laulavat joka päivä ennen ruokailua.

"Jotain sanoja. Selvä selvä. Se on Starwarsista. Thank you, you welcome, good morning, bye bye, see you tomorrow", vastasi Juhon. *"Eläimiä ja ruokia."*, vastasi Senni. *"I don't know. Jos haluu lisää can me take more?"*, kertoi Monika. Osa lapsista oli arempia puhumaan englantia kuin toiset, mutta kaikki lapset osasivat sanoa muutaman englanninkielisen sanan, jonka muistivat.

4.4 Osasitko englantia ennen kuin tulit päiväkotiin?

Kysyin lapsilta, osasivatko he englantia ennen kuin tulivat päiväkotiin. Suurin osa lapsista ei osannut. Monet lapsista ovat tulleet päiväkotiin jo ennen esikoulua, eli siis melko varhaisessa iässä. Juhon kuitenkin vastasi, että: *"Joo mut se oli vaa yks sana: Milk please. Niilo on kertonu ku se on ollu täällä niin kauan"*. Juholla on isovelji ollut Kids Valleyssä. Myös Janette kertoi osanneensa englantia jo ennen päiväkotituloa: *"Osasin no kun mun äiti opetti mua ja sit"*

mul on kolme isoveljee.” Monika vastasi näin: *”En ku mä puhuin ihan melkein vauvakieltä.”* *”En muista ja sit se englanti on todellaki tullu mulle käyttöön ku mä kerran menin Italiaan ni niille voi puhuu englantii kato ku italialaiset ymmärtää englantia.”*, kertoi Helmiina.

4.5 Kun leikit päiväkodissa kavereiden kanssa, puhutteko suomea vai englantia?

Kysyin myös lapsilta, mitä kieltä he puhuvat kun leikkivät kavereiden kanssa keskenään päiväkodissa. Niin kuin etukäteen oletinkin, melkein kaikki vastasivat että puhuvat suomea. Senni kuitenkin kertoi, että: *”Suomee mut jossain leikeis jos me leikitään koululaisii niin englantia.”* Ella vastasi: *”Suomee joo tai sitte leikeis me puhutaan jotain ihmeen kieltä, jos toiset haluu, välil englantia.”* Monika sanoi näin: *”Suomea. Ei mut joskus me leikitään et joku on englantilainen ja joku ei mut sit me kuiteski puhutaan suomea.”*

4.6 Miltä tuntuu kun aikuiset puhuvat englantia?

Yhtenä teemana kysymyksissäni oli tunnepuoli. Halusin saada selville lasten tunteita englannin opiskeluun liittyen. Kysyin lapsilta, miltä tuntuu kuin aikuiset puhuvat keskenään englantia. Suurin osa lapsista vastasi, että se tuntuu vaikealta, koska ei ymmärrä mitä aikuiset puhuvat. *”No vähän vaikeelta”*, kertoi Ella. *”Yleensä aika vaikeelta”*, sanoi Kassu. *”Vaikeelta, koska mä en osaa ymmärtää sitä”*, sanoi Henry. Poikkeuksia kuitenkin oli muutamissa vastauksissa. *”Se on kivaa kun minä ymmärrän ne”*, vastasi Juho. *”Vähän ymmärrän”*, kertoi Nea. *”Se kuulostaa kivalta ainaki. Jotaki ymmärrän”*, sanoi Monika.

4.7 Jos et ymmärrä kun aikuiset puhuvat sinulle englantia, mitä teet?

Tähän kysymykseen sain myös melko samanlaisia vastauksia. Ella vastasi näin: *”Pitää muistaa et mikä se sana on, vähän aikaa pitää miettiä sit se pilkahtaa päähän.”* Haastattelija: *”No mitä teet jos et sittenkään vielä ymmärrä?”* Ella: *”No sit mä kysyn joltain”*.

Aika monet muutkin lapsista vastasivat saman, että kysyvät jos eivät ymmärrä jotakin. Juho: *”Sitte mä sanon I don’t understand mutta harvoin Brendan sanoo sellasta mitä mä en ymmärrä.”* Helmiina: *”No sitten mä vaan katon mitä ne muut rupee tekemään sitte. Joskus mä kysyn siltä suomeks sitte et mitä piti tehdä.”* Miska: *”Mä puhun sille suomeks.”* Kassu: *”Emmitää, koska se ei ikinä suomenna. melkeen ainakaan. kyl mä yritän kysyy.”* Henry: *”Mä kysyn mitä? aina ja sitte se sanoo sen suomeks mut kyl mä ymmärrän jos se sanoo Henry you can go niin ku lepparista”*. (Leppari=leppuhuone).

4.8 Miltä sinusta tuntuu puhua englantia?

"Hyvältä.", kertoi Janette. *"Se on helppoa.",* vastasi Ella. *"Se on sellast kivaa ja sit aina joskus oppii uusia sanoja kun kuulee niit monta kertaa.",* vastasi Juho. *"Ei hirveen kivalta koska siin on kaikkee vaikeit sanoja.",* vastasi Henry. *"Kivalta. Jotkut sanat ei ole helppoja sanoja mutta jotkut on.",* Kassu kertoi. *"Kivaa. Aika helppoo. Sit ku kaikki vaa puhuu sitä ni tulee yhtäkkii mieleen kaikki sanat.",* Helmiina. *"Se on must ihan hyvää tai siis ihan kivaa. No ihan ihan jonkuverran ainaki helppoo.",* kertoi Monika.

4.9 Missä muualla kuulet englantia kuin päiväkodissa?

Suurin osa lapsista kertoi kuulevansa englantia ulkomailla. Monet lapsista muistivat esimerkiksi jonkun tietyn lomamatkan, missä olivat kuulleet puhuttavan englantia. *"No kuulin mä ku me oltiin Espanjassa",* sanoi Senni. *"Siellä Italiassa just ku jotkut oli englantilaisia.",* kertoi Helmiina. *"Ainaki Kanarialla ku mä olin Teneriffalla ja kyl mä oon myös Helsingissä kuullu.",* vastasi Monika. *"Saksassa puhuttiin englantia ja mun piti puhua siel kokoajan englantia paitsi kotona",* kertoi Ella. *"Kotona joskus puhutaan. Mä aina joskus kuulen englantia mut aika harvoin. Äiti ja Niilo joskus puhuu ja isä ja minä.",* vastasi Juho. *"Telkkarissa.",* sanoi Janette.

4.10 Missä luulet tarvitsevasi englannin kielen taitoa muualla kuin päiväkodissa?

Kysyin lapsilta myös, missä he luulevat tarvitsevansa englannin kielen taitoa, muualla kuin päiväkodissa. Tähän kysymykseen osan lapsista oli hieman hankala vastata. Yritin auttaa lapsia sanomalla että *"No vaikka sitten kun olet vähän isompi niin missä voisit tarvita englannin kieltä".* Yksi lapsista vastasi näin: *"Sen kautta ku me käydään Ruotsissa ja mä voin pyytää vaikka limua 7up please".* Tämä oli mielestäni hauska oivallettu, samoin kuin tämä vastaus: *"Jos me mennään Englantiin tai jonneki ulkomaille, jos siel on kuuma ja äiti ja isä sanoo et pyydä meille jätskii ni mä osaan pyytää icecream please".*

Suurin osa lapsista vastasi että tarvitsee englannin kielen taitoa kun menee Englantiin. Jotkut lapsista lisäsivät vielä Englantiin ja muihin vieraisiin maihin. Yksi lapsista vastasi näin: *"Jos on joku englannin oppi kilpailu, jos joku englantilainen tulee ja kysyy jotain suomee".* Eräs vastaus taas kuului näin: *"Vastaukses ja kaikis kysymyksissä. Jos joku toinen ei osaa suomee nii sit sitä voi käyttää. Jossai saksassa tai englannissa tai kanarian saarilla".* *"No ehkä koulussa ja jos sinne tulee jotain eri maalaisia.",* kertoi Helmiina. Monika sanoi näin: *"No jos joku on yhtäkkii vaik englantii ja se sanoo vaik hei ni mun pitää vaa puhuu sille englantia. Jos tilaa jotain syötävää jossain lomalla ni voi puhuu englantii."*

4.11 Miksi vanhempasi halusivat sinut englantipainotteiseen päiväkotiin?

Kysyin lapsilta, osaavatko he sanoa miksi heidän vanhempansa halusivat että lapsi tulee englantipainotteiseen päiväkotiin. Suurin osa lapsista osasi kertoa, että vanhemmat toivovat lasten oppivan englantia ja siksi lapset ovat englantipainotteisessa päiväkodissa. *”En minä sitä tiedä. Ehkä siks et mä oppisin englantia”*, vastasi Kassu. *”Öö siks et mä oppisin vähän enemmän sitä englantii”*, sanoi Ella. Monet lapsista vastasivat melko samoilla sanoilla tähän kysymykseen. Muutamia poikkeuksia kuitenkin oli. Henry vastasi näin: *”Mun mummi on kyl keksiny et mä haluan tänne. Se vaa ajatteli et mä haluisin tänne”*. Monika puolestaan sanoi näin: *”Varmaa siks et mun pitäis ymmärtää miks ne puhuu mulle englantia.”*

4.12 Eettisyys

Ihmisiin kohdistuvaa tutkimusta tehtäessä on huomioitava tiettyjä eettisyyteen liittyviä asioita. Tutkijan on selitettävä tutkittavalle mistä tutkimuksessa on kysymys, eli mitä tutkitaan, millä tutkimusmenetelmillä ja miksi. Tutkimustiedot ovat luottamuksellisia ja tutkimukseen osallistuminen pitäisi aina olla vapaaehtoista. Tutkimukseen osallistuvien henkilöllisyys ei saa paljastua, jos ei henkilöltä ole kysytty lupaa siihen. Näiden asioiden tiedostaminen ja kertominen tutkimukseen osallistuville henkilöille on tärkeää, jotta tutkimus olisi eettisesti laadukas ja uskottava. (Tuomi & Sarajärvi 2002: 128-129.)

Lapsia tutkittaessa on tärkeintä koko tutkimusprosessin ajan huolehtia lapsiystävällisyydestä ja tutkimuksen etiikasta. Tutkimukseen osallistuminen ei saa häiritä lapsen päiväkodissa olemista eikä hänen yöuniaa. Osallistumisen tulisi olla hauskaa ja arkipäiväistä. Lapseltakin on pyydettävä suostumus: *”Autatko minua, haluatko osallistua?”* Lapsen vanhemmille on hyvä lähettää ainakin tiedote siitä, mihin lasta ollaan aikeissa pyytää. Vanhemmilla tulee olla oikeus kieltää lapsen osallistuminen esimerkiksi uusperheen ihmissuhteiden tutkimukseen, jos muutokset hänen perheessään ovat hyvin ajankohtaisia. (Aarnos, 2001: 145).

Lapsia haastateltaessa täytyy kiinnittää huomiota muun muassa haastattelun eettisiin kysymyksiin, tutkimuslupaan, lapsen kehitystasoon, lapsen ja aikuisen suhteeseen ja kysymysten muodostamiseen. Testi tai haastattelu ei saisi olla lapsille liian vaikea. (Ruusuvuori 2005: 145).

Lapsi ei myöskään saisi tuntea oloaan ahdistuneeksi haastattelun aikana. On tärkeää miettiä etiikan kannalta, mitä lapselta voi kysyä ja mitä ei, sillä haastattelijalla on vastuu lapsesta.

Haastattelijan täytyy myös saada luottamus lapseen ja pitää lapsen motivaatiota yllä koko haastattelun ajan. (Ritala-Koskinen 2008: 75-76.)

Sekä lasta että aikuista haastateltaessa täytyy ottaa huomioon, että tutkimukseen osallistuminen tulisi olla aina vapaaehtoista ja perustua riittävään tietoon. Tutkittava eli tässä tapauksessa lapsi, voi antaa suostumuksensa joko suullisesti tai kirjallisesti. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2009.) Kysyin jokaiselta lapselta ennen haastattelun alkua, ”sopiiko sinulle että haastattelen sinua?”. Kaikki lapset vastasivat kyllä. Olin lisäksi vielä kerännyt vanhempien allekirjoituksen siihen, että lapsen nimeä saa käyttää opinnäytetyössäni ja että lasta saa haastatella.

Tutkimuseettisen neuvottelulautakunnan (2009: 5-6) mukaan eettiset periaatteet ovat jaettava kolmeen osa-alueeseen. Yksi näistä osa-alueista on tutkittavan itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen. Kaksi muuta periaatetta ovat vahingoittamisen välttäminen ja tietosuojat. Haastatteluihin tai kyselyihin perustuvissa tutkimuksissa täytyy kuvata tutkittaville henkilöille tutkimuksen aihe, ja kertoa mitä tutkimukseen osallistuminen käytännössä merkitsee ja kauan siihen menee aikaa. Tätä tutkimusta tehdessäni kerroin kaikille haastateltavilleni, että aion esittää 15 kysymystä ja että haastattelu on suhteellisen lyhyt ja sen jälkeen lapsi pääsee saman tien jatkamaan normaalia päiväkodin arkea.

Aina, kun tutkimukseen sisältyy vuorovaikutusta tutkittavien kanssa, tutkittaviin tulee suhtautua kohteliaasti ja heidän ihmisarvoaan kunnioittaen. Tämä koskee myös haastattelua. (Tutkimuseettinen neuvottelulautakunta 2009: 7.) Tavoitteeni olikin haastattelujen aikana kunnioittaa lasta ja ottaa huomioon se, että samat kysymykset saattavat herättää lapsissa erilaisia reaktioita. Lapset kuitenkin reagoivat esittämiini kysymyksiin melko samalla tavalla. Kaikki lapset vastasivat jokaiseen kysymykseen.

Myös Talentia antaa paljon hyviä ohjeita eettisyyteen liittyen. Eettisyyden vaatimus liitetään usein tunteisiin. Kaikki oikealta tuntuva toiminta on hyvää toimintaa. Etiikan pohjana ei kuitenkaan voi olla ainoastaan tunteet, sillä ne voivat johtaa harhaan. Eettisyyden tarkoituksena on hyvään elämään tähtääminen ja tärkeää on myös oikean ja väärän erottaminen. Sosiaalialan työssä oikeaa ja väärää joudutaan pohtimaan useissa eri tilanteissa, ja tämä tulee esille myös päiväkotimaailmassa. Arjen toiminnoissa työntekijän tulisi nähdä eri vaihtoehtoja (Talentia ry 2005: 6.)

Talentia ry:n (2005: 8) mukaan sosiaalialan ammattilaisen täytyy työssään kunnioittaa ja suojella asiakkaan yksityisyyttä ja rakentaa luotettava suhde asiakkaaseen. Tämä asia tulee esille tutkimuksessani, sillä tätä opinnäytetyötä tehdessäni asiakkaanani olivat päiväkodin lapset. Olin saanut kaikkien lasten vanhemmilta luvan käyttää lapsen etunimeä työssäni, joten asiakkaan yksityisyyttä ei nimen julkistamisen kannalta tarvinnut pohtia. Minun täytyi kuitenkin miettiä, kuinka luon luotettavan suhteen asiakkaaseen, eli lapseen. Tämä onnistui mielestäni

hyvin, ja asiaa helpotti myös se, että osa lapsista tunsivat minut jo etukäteen kun olin ollut päiväkodissa harjoittelujaksolla. Onnistuin luomaan luotettavan suhteen myös niihin lapsiin, joita en ollut aikaisemmin tavannut, sillä nämäkin lapset vastasivat reippaasti kysymyksiini. Kerroin kaikille lapsille, että käytän heidän vastauksiaan opinnäytetyössäni. Lapset suhtautuivat tähän hyvin, ja osa lapsista oli kiinnostunut siitä, missä koulussa opiskelen ja minkälaista työtä olen tekemässä.

Talentia ry:n mukaan sosiaalialan ammattilaisen on otettava huomioon yksilöiden, ryhmien ja perheen erot. Tutkimuksessani minun piti huomioida se, että lapset ovat kaikki erilaisia. Haastattelutilanteissa jotkut lapset olivat toisia puheliaampia. Yritin ottaa tämän huomioon niin, että kannustin hiljaisempia lapsia puhumaan, mutta en kuitenkaan pakottanut ketään puhumaan vaan annoin lapsen rauhassa miettiä vastaustaan. Jos lapsi ei keksinyt, mitä vastata, yritin helpottaa lasta, kuitenkin antamatta valmiita vaihtoehtoja.

5 Vieraskielisyys laajenemassa varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen vieraskielinen toiminta on Suomessa laajenemassa. Tästä esimerkkinä voisi mainita, että Jyväskylän yliopiston Täydennyskoulutuskeskuksen Unicom- yksikössä on suoritettu useiden muiden eurooppalaisten yliopistojen ohella laajaa, koko Euroopan kattavaa vieraskielisen opetuksen kartoitusta perus- ja toisen asteen koulutuksessa. Selvitys on valmistunut vuonna 2001. EU käyttää tästä vieraskielisestä toiminnasta nimitystä Content and Language Integrated Learning eli CLIL. Projektin tarkoituksena on löytää erilaisia vieraskielisen toiminnan malleja, jotka liittyvät kulttuuriin, kieleen, ympäristöön, oppimisprosesseihin ja opetuksen sisältöön. (Hartiala 2000:53.)

LIL-Compendiumiin liittyy erityisesti Suomea koskeva laajahko päiväkotitutkimus. Sen tarkoituksena ei ole vain määritellä ja löytää erilaisia varhaiskasvatuksen vieraskielisen toiminnan malleja vaan myös tarkemmin tutkia Suomen varhaiskasvatuksen CLIL toiminnan tavoitteita. Eniten mahdollisuuksia CLIL toimintaan tarjoaa Suomessa pääkaupunkiseutu. Vieraskielinen päiväkotitoiminta on levinnyt kuitenkin jo 1990-luvun alussa koko maahan. Suomalaista vieraskielistä toimintaa kuvaa hyvin sana ”monimuotoisuus”. Lapset tulevat mukaan näihin ohjelmiin hyvin eri-ikäisinä, osa tulee mukaan jo 3-vuotiaana ja osa vasta esikouluikäisenä. Lasten kielellinen ja kulttuurinen kokemus on hyvinkin vaihtelevaa. (Hartiala 2000:53.)

Hartialan (2000:53) mukaan CLIL toiminnan tavoitteet eivät liity vain vieraan kielen omaksumiseen ja oppimiseen. Usein on kyse vieraaseen kulttuuriin tutustumisesta. Myös Kids Valleysissa tämä näkyy hyvin, koska lapset juhlivat päiväkodissa esimerkiksi Halloweenia ja muita englanninkieliseen kulttuuriin kuuluvia juhlia.

6 Pohdinta

Aloitin opinnäytetyöni siten, että tutustuin ensiksi lähdemateriaaliin. Toteutin tutkimuksen keväällä 2010. Tammikuussa 2010 tein kyselylomakkeen Kids Valleyn lasten vanhemmille siitä, että saanko käyttää opinnäytetyössäni lasten nimiä ja saanko käyttää lasten vastauksia esimerkkeinä opinnäytetyössäni. Kyseisessä lomakkeessa kerroin vanhemmille, että olen tekemässä opinnäytetyötä Kids Valley päiväkotiin ja että vanhemmilla on mahdollisuus lukea valmista työtä. Lasten vanhemmat vastasivat hyvin kyselyyn. Kävin hakemassa palautetut kyselylomakkeet päiväkodilta helmikuussa 2010. Tuloksena oli, että kaikki vanhemmat antoivat luvan lapsensa etunimen käyttämiseen opinnäytetyössäni.

Päädyin siihen, että haastattelen lapsia yhtä kerrallaan ja tarkoituksena oli kysyä lasten mielipiteitä englantipainotteisesta päiväkodista. Tutkimukseni on lapsilähtöinen ja lapsikeskeinen teema tulee esiin koko tutkimuksen ajan. Olen itse kiinnostunut vieraista kielistä ja myös siksi valitsin tämän aiheen opinnäytetyöhöni. Kids Valley päiväkodin valitsin haastattelupaikaksi siksi, että olen suorittanut siellä opiskeluihin liittyvän harjoittelujakson.

Haastattelut menivät hyvin. Jokainen haastattelu meni suurin piirtein saman kaavan mukaan, mutta välillä lapset hyppivät aiheesta toiseen ja kertoivat myös asioita, jotka eivät liittyneet kysymiini kysymyksiin mitenkään. Halusin kuitenkin pitää haastattelu tilanteet vapaamuotoisina. Joihinkin kysymyksiin lapset vastasivat kaikki melkein samalla tavalla, mutta eroavaisuuksiakin vastauksissa oli. Mielestäni oli hienoa, että kaikki lapset kertoivat viihtyvänsä päiväkodissa. Kaikki osasivat kertoa useammankin asian, mikä päiväkodissa on mukavaa.

Tutkimus toi Kids Valley päiväkodille uutta siinä mielessä, että päiväkodin johtaja oli tyytyväinen, kun kävin haastattelemassa lapsia ja hän kertoi, että haastattelutulokset saatuaan, on mielenkiintoista päästä lukeman tuloksia. Päiväkodin johtaja myös sanoi, että palaute on aina arvokasta ja laittaa tarkistamaan päiväkodin toimintaa.

Koin työssäni haasteena sen, että kun osa lapsista oli hieman hiljaisempia ja he vastasivat suurimpaan osaan kysymyksistä melko lyhyesti. Haasteena olikin juuri se, kuinka saada nämä hiljaisemmat lapset puhumaan hieman enemmän, kuitenkin pakottamatta lasta vastaamaan. Tätä voisi kehittää ja miettiä tulevaisuutta varten lisää.

Keskeisenä teoriana opinnäytetyössäni oli kielikylpy ja kielenpainotusmenetelmä. Kielikylpyyn tutustuminen oli mielenkiintoista ja siitä löytyi hyvin materiaalia. Kielikylpyä tutkitaan koko ajan, ja kielikylvystä tullaan varmasti myös tulevaisuudessa tekemään paljon opinnäytetöitä. Suurin osa Vaasan yliopiston tutkimuksista liittyy ruotsin kielen kielikylpyyn. Tutkimuksissa on tarkoituksena selvittää esimerkiksi kielen kehittymiseen, vuorovaikutukseen, kommunikaati-

oon luokkahuoneessa ja opetusstrategioihin liittyviä asioita. Tavoitteena on muun muassa kielen kehityksen eri vaiheiden selittäminen. Tärkeä tavoite on myös kieltenopetuksen muuttaminen ja uudistaminen. (Vaasan yliopisto 2010).

Kielenpainotusmenetelmä on mielestäni myös mielenkiintoinen ja haluaisin itse tulevaisuudessa työskennellä kielipainotteisessa päiväkodissa. Siraj-Blatchfordin ja Clarken (2000: 11) mukaan kielenpainotusmenetelmän tavoitteena on kehittää sekä lapsen omaa äidinkieltä että vierasta kieltä. Tavoitteena on myös kehittää lapsen ymmärtämystä vieraista kulttuureista ja luoda positiivista suhtautumista heidän käsityksiinsä eri kulttuurien erilaisista tavoista ja perinteistä.

Kids Valley päiväkodin esikoululaiset osaavat jo hyvin englantia. He ovat myös rohkeita puhumaan englannin kielellä ja kaikki pitävät sen opiskelusta. Muutamien mielestä englanti on vaikeaa, mutta suurin osa sanoi että se on *”ihan helppoa”*. Kids Valleyssä on käytössä eräänlainen mittari, jolla mitataan lasten englannin kielen taitoa. Tämä kyseinen testi tehdään lapsille esikoulun loppuvaiheessa ja tämän testin tulokset saavat myös lasten vanhemmat tietoonsa. Kun esikoulu on loppumassa, ovat lapset eri vaiheessa englannin kielen osaamista. Toiset ovat osanneet jo valmiiksi englantia kun ovat tulleet päiväkotiin ja jotkut ovat vasta päiväkodissa alkaneet oppia englantia.

Lapsilla on erilaiset lähtökohdat englannin kielen oppimiseen, koska joidenkin lasten vanhemmilla tai toisella vanhemmalla on äidinkielenä englanti. Näiden lasten onkin luonnollisesti helpompi ymmärtää englantia ja he myös osaavat sitä jo ennen Kids Valleyyn tuloa. Toiset lapsista ovat arempia käyttämään englantia kuin toiset, tämä johtuu myös lapsen perusluonteesta, toiset ovat luonnostaan arempia kuin toiset.

Kun mitataan vieraan kielen oppimista, täytyy ottaa huomioon sekä kielen ymmärtäminen että kielen tuottaminen, sillä nämä ovat kaksi aivan eri asiaa. Yleensä kieltä ymmärretään hyvin, mutta kielen tuottaminen on hankalampaa kuin sen ymmärtäminen. Christer Laurenin (2000: 5) sanojen mukaan *”Toisen kielen oppiminen on kuin seikkailu. Se avaa uuden maailman, uuden kulttuurin. Kieli on ainoa tie uusiin maailmoihin, sillä elämme ja koemme maailman kielen kautta.”*

Lähteet

- Aarnos, E. 2001. Kouluun lapsia tutkimaan: havainnointi, haastattelu ja dokumentit. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) 2001: Ikkunoita tutkimusmetodeihin I. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Alasuutari, P. 1999: Laadullinen tutkimus. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Buss, M. & Mård, K. 1999. Suomessa tarjottavan ruotsin ja suomen kielen kielikylvyn kartoitus peruskoulun ala- ja yläasteilla lukuvuonna 1998/99. Vaasan yliopisto.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2003: Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino, Jyväskylä.
- Hartiala, A. 2000. Yhä useammassa päiväkodissa leikitään vieraalla kielellä. Lastentarha 5/2000.
- Hujala, E. 2002. Uudistuva esiopetus. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Hiitola, A. 2003. Kielikylvyn peruskurssimateriaali.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki, Gaudeamus.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uudistettu painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.
- Honey Monsters-päiväkoti. [WWW-dokumentti]
<<http://www.honeymonsters.fi/kielikylpy.html>>. (Viitattu 19.2.2010).
- Hytönen, J. 2008. Lapsikeskeisen kasvatuksen ydinkysymyksiä. Helsinki: WSOY.
- Jarasto, P. & Sinervo, N. 2000. Alle kouluikäisen lapsen maailma. Jyväskylä, Gummerus Kirjapaino Oy.
- Kalliala, M. 2008. Kato Mua! Kohtaako aikuinen lapsen päiväkodissa? Helsinki, Yliopistopaino.
- Karila, K. ym 2006. Kasvatusvuorovaikutus. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Keller, V. Haastattelu. 16.4.2010. Hyvinkää.
- Kinos, J. 2002. Kohti lapsilähtöisen varhaiskasvatuksen teoriaa. Kasvatus 2. Jyväskylä: Kasvatustieteiden tutkimuslaitos.
- Kiviniemi, K. 2001. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Jyväskylä: Gummerus.
- Kivistö, P. 1991. Kielikylpy päiväkodissa. Teoksessa Lauren, C. Kielikylpymenetelmä: Kielen käyttö mielekkääksi. Vaasan yliopisto. Täydennyskoulutuskeskus.
- Lauren, C. 1991. Kielenkäyttö mielekkääksi. Vaasan yliopisto.
- Lauren, C. 1994. Kielikylpy: Kahden kielen kautta monikielisyyteen. Vaasan yliopisto. Täydennyskoulutuskeskus.
- Lauren, C. 2000. Kielten taitajaksi - Kielikylpy käytännössä. Jyväskylä, Kopijyvä Oy.
- Lummelahti, L. 1995: Lapsikeskeinen esiopetus. Karisto Oy, Hämeenlinna.

- Lähde, K. 2002. Erkki menee kielikylpyyn. Perheen kirja. Vaasa: Schildts.
- Mikkola, P. & Nivalainen, K. 2009. Lapselle hyvä päivä tänään - näkökulmia 2010-luvun varhaiskasvatukseen. Pedatieto. Saarijärven Offset Oy.
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. WSOYpro Oy, Helsinki.
- Puustinen, S. 2010. Päiväkodin työntekijän haastattelu. 15.4.2010. Kids Valley. Hyvinkää.
- Ritala-Koskinen, A. 2001. Mikä on lapsen perhe? Tulintoja lasten uusperhesuhteista. Helsinki: Väestöliitto.
- Ruusuvuori, J. Tiittula, L. 2005. Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Siraj-Blatchford, Iram & Clarke, Priscilla. 2000. Supporting identity, diversity and language in the early years.
- Slawinski, M. 2008. Päiväkodin johtajan haastattelu. 5.2.2008. Kids Valley. Hyvinkää.
- Talentia ry. Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet. 2005. Helsinki. Ammattieettinen lautakunta.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Tutkimuseettinen lautakunta. 2009. [WWW dokumentti]
<<http://www.tenk.fi/ennakkoarviointi/eettisetperiaatteet.pdf>> (Viitattu 21.4.2010).
- Vaasan yliopisto. [WWW dokumentti].
<<http://www.uwasa.fi/kielikylpy/lyhyesti/suomessa.html>> (Viitattu 14.4.2010).
- Venard, M. & Markkanen, S. 1995. Start point- English for beginners.

Liitteet

Liite 1: Haastattelu kysymykset

1. Mikä sinun nimesi on ja minkä ikäinen olet?
2. Milloin olet tullut päiväkotiin?
3. Viihdytkö päiväkodissa?
4. Mikä on kivointa päiväkodissa? Mikä on tylsintä päiväkodissa?
5. Minkälaista englannin opiskelu on? Onko se helppoa? Onko se vaikeaa?
6. Miltä sinusta tuntuu puhua englantia?
7. Miltä tuntuu kun aikuiset puhuvat englantia? Jos et ymmärrä kun aikuiset puhuvat sinulle englantia, mitä teet?
8. Jos et ymmärrä kun aikuiset puhuvat sinulle englantia, mitä teet?
9. Missä muualla kuulet englantia kuin päiväkodissa?
10. Miltä osaat sanoa englanniksi?
11. Mitä päivittäin toistuvia englanninkielisiä asioita päiväkodissa on?
12. Osaitko englantia ennen kuin tulit päiväkotiin?
13. Kun leikit päiväkodissa kavereiden kanssa, puhutteko suomea vai englantia?
14. Missä luulet tarvitsevasi englannin kielen taitoa muualla kuin päiväkodissa?
15. Miksi vanhempasi halusivat sinut englantipainotteiseen päiväkotiin?

Liite 2: Lupalappu

Hei!

Olen sosionomi opiskelija Tikkurilan Laureasta ja teen opinnäytetyöni Kids Valley päiväkotiin. Opinnäytetyöni aiheena on englannin kielen opettaminen lapsille englantipainotteisessa päiväkodissa. Tarkoitukseni olisi haastatella Kids Valley päiväkodin lapsia opinnäytetyötäni varten, ja kysyn nyt Teidän vanhempien lupaa käyttää lapsenne etunimeä opinnäytetyössäni. Kaikki Tikkurilan Laurean opinnäytetyöt ovat julkisia ja valmistuttuaan ne tulevat Tikkurilan Laurean kirjastoon, josta muut opiskelijat voivat niitä lainata. Annan valmiin opinnäytetyöni myös päiväkodin johtajalle Mira Slawinskille, ja Te vanhemmat voitte sitä myös lukea. Valmistuspäiväni on 18.6.2010. Palautathan allaolevan lapun Miralle, kiitos!

Kiitos yhteistyöstä!

t.Leea Jämsä

Lapseni _____ etunimeä voi käyttää sosionomiopiskelija
Leea Jämsän opinnäytetyössä.

Vanhemman allekirjoitus _____